

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT

ZAKLJUČNA PROJEKTNA NALOGA

STOJA DODIĆ

KOPER, 2013

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT

Zaključna projektna naloga

IZVRŠBA NA PODLAGI VERODOSTOJNE
LISTINE

Stoja Dodić

Koper, 2013

Mentorica: doc. dr. Elizabeta Zirnstein

POVZETEK

V diplomskem delu je podrobno predstavljen potek izvršilnega postopka na podlagi verodostojne listine. V prvem delu diplomskega dela je opisan potek izvršilnega postopka pred letom 2008, uvedba in delovanje CoVL. Praktični del prikazuje statistične podatke (gibanje števila prejetih, rešenih, nerešenih izvršilnih zadev, gibanje števila predlaganih sredstev izvršbe) za vsa okrajna sodišča v Republiki Sloveniji, nato pa še posebej za Okrajno sodišče v Škofji Loki. Iz opravljene analize lahko ugotovimo, da se je število rešenih zadev na obravnavanem sodišču bistveno povečalo kljub povečanemu pripadu novih izvršilnih zadev po letu 2008. Ti rezultati še dodatno potrjujejo uspešnost, hitrost in učinkovitost uvedbe CoVL.

Ključne besede: izvršilni postopek, verodostojna listina, centralni oddelek za verodostojno listino, elektronsko poslovanje, sredstva izvršbe.

SUMMARY

This thesis presents a detailed course of the execution procedure on the basis of an authentic document. First part of this thesis depicts the course of the execution procedure prior to 2008, along with the establishment and the activity of the Central Department for Authentic Documents. Practical part first deals with statistical data (rise and fall of the number of received executive affairs, solved and unsolved affairs, rise and fall of the number of proposed means of execution) for all the district courts of the Republic of Slovenia, and then particularly for the District court of Škofja Loka. The conducted analysis indicates that the number of the solved affairs in the District court of Škofja Loka has increased significantly despite the rise in newly acquired execution procedures after 2008. These results additionally confirm successfulness, speed and efficiency of the establishment of the Office of Authentications.

Keywords: execution procedure, authentic document, Central Department for Authentic Documents, electronic commerce, means of execution.

UDK: 347.952(043.2)

VSEBINA

1	Uvod	1
1.1	Opredelitev obravnavanega problema in teoretičnih izhodišč	1
1.2	Namen in cilji diplomskega dela	2
1.3	Predvidene metode za doseganje ciljev diplomskega dela.....	2
1.4	Predvidene predpostavke in omejitve pri obravnavanju problema	2
2	Izvršilni postopek na splošno	4
2.1	Zakonska in podzakonska ureditev izvršilnega postopka	5
2.1.1	Zakon o izvršbi in zavarovanju.....	5
2.1.2	Zakon o pravnem postopku.....	5
2.1.3	Zakon o sodiščih	6
2.1.4	Zakon o sodnih taksah	6
2.1.5	Pravilnik o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka	6
2.2	Potek izvršilnega postopka pred letom 2008.....	6
2.3	Uvedba in delovanje Centralnega oddelka za verodostojno listino	7
3	Postopek od vložitve predloga do ustavitve izvršilnega postopka	9
3.1	Krajevna pristojnost	9
3.2	Predlog za izvršbo	9
3.2.1	Vložitev predloga za izvršbo v papirni obliki.....	10
3.2.2	Vložitev predloga za izvršbo prek spletnega portala	10
3.2.3	Vložitev predloga za izvršbo prek spletnega servisa	11
3.3	Sredstva in predmeti izvršbe	11
3.4	Sklep o izvršbi	12
3.5	Pravna sredstva.....	13
3.5.1	Ugovor zoper sklep o izvršbi	13
3.5.2	Pritožba	13
3.5.3	Vrnitev v prejšnje stanje.....	14
3.6	Pravnomočnost sklepa o izvršbi	14
3.7	Stroški izvršilnega postopka.....	15
3.7.1	Sodne takse	15
3.7.2	Predujem	16
3.7.3	Varščina za plačilo dela in stroški izvršitelja	17
3.8	Zastoji	18
3.9	Ustavev izvršilnega postopka.....	19
4	Učinkovitost novele ZIZ-E v praksi	20
4.1	Analiza izvršilnih postopkov v RS.....	20
4.1.1	Povečanje števila izvršilnih zadev in števila poslovnih subjektov z dospelimi neporavnanimi obveznostmi v RS	21
4.1.2	Najbolj pogosta sredstva izvršbe v RS.....	22
4.2	Izvršilni postopki pred Okrajnim sodiščem v Škofji Loki	26
4.2.1	Splošno.....	26
4.2.2	Analiza stanja izvršilnih zadev pred Okrajnim sodiščem v Škofji Loki.....	27
5	Sklep.....	31

Literatura in viri..... 33

SLIKE

Slika 1:	Skica izvršilnega postopka	5
Slika 2:	Pripad zadev na CoVL od leta 2008 do 2011	8
Slika 3:	Gibanje prejetih izvršilnih zadev v letih od 2006 do 2011	21
Slika 4:	Gibanje števila poslovnih subjektov z dospelimi neporavnanimi obveznostmi v letih od 2006 do 2011	22
Slika 5:	Gibanje števila predlaganih sredstev izvršbe z rubežem denarnih sredstev pri organizaciji za plačilni promet v letih od 2008 do 2011	23
Slika 6:	Gibanje števila predlaganih sredstev izvršbe z rubežem plače in drugih stalnih denarnih prejemkov, z rubežem premičnin in z rubežem nematerializiranih vrednostnih papirjev v letih od 2008 do 2011	24
Slika 7:	Gibanje števila predlaganih sredstev izvršbe z rubežem nepremičnin, ki so vpisane v zemljiško knjigo, z rubežem nepremičnin, ki niso vpisane v zemljiško knjigo, ter z rubežem deleža družbenika v letih od 2008 do 2011 ..	25
Slika 8:	Gibanje števila predlaganih sredstev izvršbe z rubežem stavbne pravice, z rubežem druge denarne terjatve in z rubežem drugih premoženjskih oz. materialne pravice v letih od 2008 do 2011	26
Slika 9:	Prejete izvršilne zadeve v letu 2011 na Okrajnem sodišču v Škofji Loki	27
Slika 10:	Gibanje prejetih zadev VL od leta 2006 do leta 2011 na Okrajnem sodišču v Škofji Loki	28
Slika 11:	Gibanje rešenih zadev VL od leta 2006 do leta 2011 na Okrajnem sodišču v Škofji Loki	29
Slika 12:	Gibanje nerešenih izvršilnih zadev od leta 2006 do leta 2011 na Okrajnem sodišču v Škofji Loki	29

PREGLEDNICE

Preglednica 1:	Sodne takse za pritožbeni postopek	14
Preglednica 2:	Sodne takse za postopek pred sodiščem prve stopnje	16
Preglednica 3:	Vrednost plačila, ki pripada izvršitelju za opravo rubeža	17

KRAJŠAVE

AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
CoVL	Centralni oddelek za izvršbo na podlagi verodostojne listne
RS	Republika Slovenija
VL	verodostojna listina
ZIZ	Zakon o izvršbi in zavarovanju
ZK	zemljiška knjiga
ZPP	Zakon o pravnem postopku
ZS	Zakon o sodiščih
ZST	Zakon o sodnih taksah

1 UVOD

1.1 Opredelitev obravnavanega problema in teoretičnih izhodišč

Plačilna nedisciplina je danes zelo pereč problem. Zaradi nje je lahko ogroženo tudi delovanje podjetij in samostojnih podjetnikov posameznikov, ki nastopajo kot upniki. Prav zato morajo podjetja svoje terjatve dobro zavarovati in jih skušati sproti izterjati. Kadar to ne gre z dopisi in opomini, morajo uporabiti tudi prisilno izterjavo preko sodišč. Za takšno izterjavo je treba imeti izvršilni naslov ali verodostojno listino.

Izvršba na podlagi verodostojne listine predstavlja izjemo od klasičnega pravila, ko je izvršba mogoča le na podlagi izvršilnega naslova. Postopek izvršbe na podlagi verodostojne listine ima določene specifičnosti, zaradi česar ga je treba obravnavati posebej. Predvsem pa je ta postopek doživel bistvene spremembe leta 2006 z novelo Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 51/1998, 75/2002 – ZIZ-A, 16/2004 – ZIZ-B, 17/2006 – ZIZ-C, 69/2006 – ZIZ-D, 115/2006 – ZIZ-E, 93/2007 – ZIZ-F, 28/2009 – ZIZ-G, 51/2010 – ZIZ-H, 26/2011 – ZIZ-I, v nadaljevanju: ZIZ) Temeljni cilj omenjene novele ZIZ-E, ki je začela veljati 25. novembra 2006, je bil v poenostavitvi in v pospešitvi izvršilnega postopka, kar naj bi obenem prispevalo tudi k razbremenitvi sodnikov, strokovnih sodelavcev in sodnih referentov predvsem v fazi dovolitve izvršbe, torej v prvi fazi izvršilnega postopka. Z novelo ZIZ je bila v izvršilni postopek uvedena sodobna tehnologija, ki naj bi prispevala k zmanjševanju sodnih zaostankov na področju izvršbe, predvsem na področju izvršbe na podlagi verodostojne listine.

Ta novela zakona je uvedla obvezne obrazce predlogov za izvršbo, določila je elektronski način vlaganja predlogov za izvršbo, prav tako pa je določila, da je Okrajno sodišče v Ljubljani izključno pristojno za odločanje o predlogih za izvršbo na podlagi verodostojne listine. Z uveljavitvijo novega sistema je bil sprejet še Pravilnik o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka (Uradni list RS, št. 121/07, 71/2010, 35/2011, 104/2011), s katerim se je uvedla sodobna tehnologija, izvršilni postopek pa se je informatiziral, poenostavil in pospešil (Horvat in Guzej 2010, 21). Nov sistem je v celoti zaživel s 1. januarjem 2008 z ustanovitvijo Centralnega oddelka za verodostojno listino (CoVL). Kot je že zgoraj navedeno, se vsi predlogi oddajajo na predpisanih obrazcih, pisno ali elektronsko, na Okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek CoVL. CoVL je pristojen za sprejemanje predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine, izdajanje sklepov o sodnih taksah, izdajanje sklepov za dopolnitev oz. popravo predlogov, izdajanje sklepov o izvršbi, reševanje ugovorov dolžnikov, opravljanje potrebnih poizvedb ter pošiljanje pravnomočnih in izvršljivih sklepov izvršiteljem, dolžnikovim dolžnikom, zemljiški knjigi in sodnemu registru (Horvat in Guzej 2010, 44–45).

Zaradi svetovne gospodarske krize, ki je eden izmed razlogov, da podjetja svojih obveznosti ne poravnajo ob dospelosti, se je pripad izvršilnih zadev na slovenskih sodiščih povečal. Predvsem se to pozna pri izvršilnih zadevah na podlagi verodostojne listine, kjer se je pripad novih zadev od leta 2008 do leta 2009 povečal za 77.135. Problem, ki se v zvezi s tem pojavlja, so sodni zaostanki. Namen novele ZIZ-E je bil prav v postopni odpravi sodnih zaostankov na področju izvršbe, kar naj bi bilo doseženo z avtomatizacijo in informatizacijo izvršilnega postopka. Vprašanje pa je, ali je bil ta namen dosežen, torej, ali je novela ZIZ dejansko prinesla pozitivne učinke v tej smeri. Odgovor na omenjeno vprašanje nam ponuja sodna statistika. V nalogi bomo skozi analizo števila pripadlih, rešenih in nerešenih zadev v izvršilnih postopkih na podlagi verodostojne listine skušali ugotoviti, ali je bil ta namen dosežen oziroma ali ima zakon v praksi pričakovani (želeni) učinek.

1.2 Namen in cilji diplomskega dela

Namen diplomskega dela je predstaviti potek izvršbe na podlagi verodostojne listine po novem (po noveli ZIZ-E) ter ugotoviti, ali je imela novela v praksi želeni učinek, to je postopna odprava sodnih zaostankov na področju izvršbe. Cilj diplomskega dela je predstaviti celoten postopek izvršbe na podlagi verodostojne listine pred novelo ZIZ-E in po njej ter s tem pokazati, da je tovrstna izvršba po letu 2008 enostavnejša in hitrejša kot pred letom 2008. Cilj diplomskega dela je tudi podrobno spoznati potek izvršilnega postopka in ugotoviti, koliko izvršba sploh stane in kakšna je uspešnost izvršb na Okrajnem sodišču v Škofji Loki. Prav tako pa je cilj ugotoviti, katera sredstva izvršb upniki največkrat uporabljajo in kje se pojavljajo težave oz. ovire.

1.3 Predvidene metode za doseganje ciljev diplomskega dela

Pri pisanju diplomskega dela bomo uporabili naslednje metode dela:

- induktivno-deduktivno metodo za pojasnjevanje ugotovljenih spoznanj;
- opisno analiziranje bo uporabljeno pri opisu postopka od vložitve predloga za izvršbo do zaključka izvršilnega postopka;
- z metodo kompilacije bomo povzeli stališča slovenskih avtorjev, ki se strokovno ukvarjajo s področjem izvršbe;
- z metodo sinteze bomo prišli do novih spoznanj in ugotovitev;
- primerjalna analiza bo uporabljena pri primerjavi statističnih podatkov pred letom 2008 in po letu 2008.

1.4 Predvidene predpostavke in omejitve pri obravnavanju problema

Omejitev pri diplomskem delu bo ta, da se bomo osredotočili samo na uspešnost postopka izvršbe na podlagi verodostojne listine na Okrajnem sodišču v Škofji Loki in ne na vseh

sodiščih v Republiki Sloveniji. Prav tako pa bo omejitev izbira literature, ki je zelo skopa s tega področja, zaradi česar se bomo oprli predvsem na druge vire in zakonodajo.

2 IZVRŠILNI POSTOPEK NA SPLOŠNO

Izvršilni postopek je sodni nepravdni postopek, v katerem gre za nesporno terjatev, ki je nastala med upnikom in dolžnikom in jo je treba le prisilno izterjati. Izvršilni postopek se uvede na predlog upnika. Upnik mora imeti za uvedbo postopka podlago, ki je lahko izvršilni naslov ali verodostojna listina.

ZIZ v 17. členu določa, da je izvršilni naslov lahko:

- izvršljiva sodna odločba in sodna poravnava;
- izvršljiv notarski zapis;
- druga izvršljiva odločba ali listina, za katero zakon, ratificirana in objavljena mednarodna pogodba ali pravni akti Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, določa, da je izvršilni naslov.

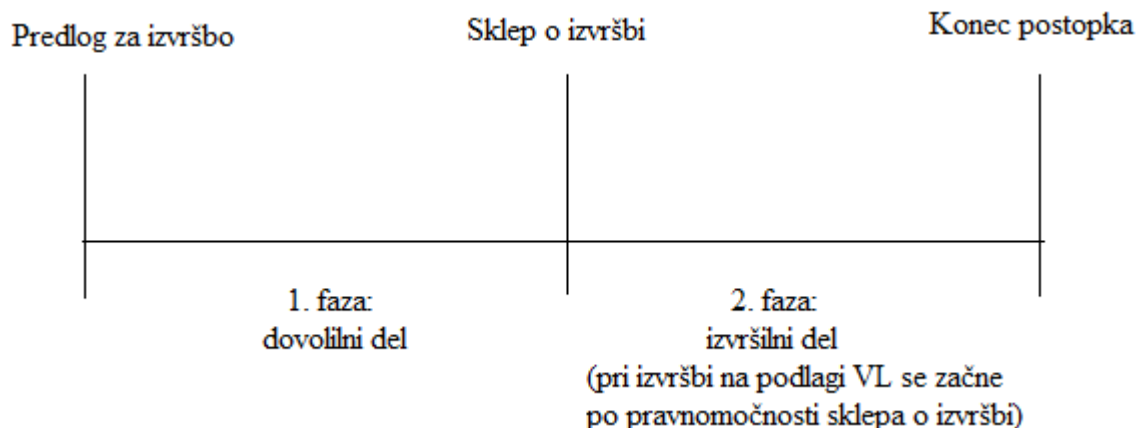
V 23. členu ZIZ pa so naštetje listine, ki predstavljajo verodostojno listino, in sicer:

- faktura (oziroma račun, za fakturo se šteje tudi obračun obresti);
- menica in ček s protestom in povratnim računom, kadar je to potrebno za nastanek terjatve;
- javna listina;
- izpisek iz poslovnih knjig, overjen od odgovorne osebe;
- po zakonu overjena zasebna listina;
- listina, ki ima po posebnih predpisih naravo javne listine.

Izvršilni postopek se lahko loči tudi po tem, za kakšno vrsto terjatve gre – denarno ali nedenarno. Denarna terjatev pomeni, da gre za izterjavo določenega zneska denarja. Nedenarne terjatve, ki so bolj zahtevne in bolj zapletene za izterjavo od denarnih, pa so izročitev in dobava premičnih stvari, izpraznitev in izročitev nepremičnin, dejanja izvršitelja pri obveznostih, kaj storiti, dopustiti ali opustiti, ter razdelitev stvari in dejanja izvršitelja v zadevah glede varstva in vzgoje otrok glede osebnih stikov z otroki (Debogović 2008, 9).

Avtorica Volk (2009, 16–17) je zgradbo izvršilnega postopka razdelila na dve fazi, in sicer:

- 1. faza dovolitve izvršbe – dovolilni del;
- 2. faza oprave izvršbe – izvršilni del oziroma izvršba v ožjem smislu.

Slika 1: Skica izvršilnega postopka

Vir: Volk 2009, 17.

2.1 Zakonska in podzakonska ureditev izvršilnega postopka

Zakonov, ki se uporabljajo v izvršilnem postopku, je precej, v naslednjih podpoglavjih pa bodo opisani najpomembnejši zakoni z novelami, ki so bile potrebne zaradi uvedbe novega sistema izvršbe na podlagi verodostojne listine leta 2008.

2.1.1 Zakon o izvršbi in zavarovanju

Temeljni zakon, ki ureja postopek izvršbe, je ZIZ. Do danes je bil že desetkrat noveliran. Najbolj pomembni noveli sta dve. Novela ZIZ-E je uvedla obvezne obrazce predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine, elektronsko vlaganje predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine, prav tako pa predpisuje prenos pristojnosti glede odločanja o predlogih za izvršbo na podlagi verodostojne listine na Okrajno sodišče v Ljubljani. Druga pomembna novela ZIZ-H pa je prinesla spremembe na področju vsebine izvršilnega predloga na podlagi priložene menice, prav tako pa je uvedla dolžnost brezplačnega posredovanja podatkov na zahtevo sedeža. Novela še dodatno pojasnjuje prejeme, na katere ni možno poseči z izvršbo, razloge za omejitev izvršbe in vrstni red poplčila terjatev.

2.1.2 Zakon o pravnem postopku

Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/1999, 96/2002, 2/2004, 52/2007, 45/2008, v nadaljevanju: ZPP) se v izvršilnem postopku uporablja subsidiarno, kar je zapisano tudi v 15. členu ZIZ. Ta člen določa, da se ZPP smiselno uporablja za vse situacije, ki v ZIZ niso specifično urejene.

2.1.3 Zakon o sodiščih

Pri izvršbi na podlagi verodostojne listine je iz tega zakona najpomembnejši 99. a člen (Zakona o sodiščih, Uradni list RS, št. 19/1994, 45/1995, 38/1999, 28/2000, 73/2004, 23/2005, 72/2005, 100/2005, 127/2006, 27/2007, 67/2007, 94/2007, 45/2008, 96/2009, 33/2011, v nadaljevanju: ZS), ki določa izključno pristojnost Okrajnega sodišča v Ljubljani na prvi stopnji odločanja o predlogih za izvršbo na podlagi verodostojne listine in o ugovorih zoper sklep o izvršbi.

2.1.4 Zakon o sodnih taksah

V izvršilnem postopku se od 1. januarja 2008 uporabljajo fiksne sodne takse. Z uvedbo novele Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 48/1990, 38/1996, 20/1998, 99/2002, 37/2008 – ZST-1, 97/2010 – ZST-1A, v nadaljevanju: ZST-1) pa se je spremenil tudi postopek plačila sodne takse. Uporabljati se je začela sklicna številka pri plačilu sodne takse, tako da taksnemu zavezancu ni treba več pošiljati dokazil o plačilu sodne takse.

ZST-1, ki velja od 1. 10. 2008, pa je prinesel še nekatere spremembe, kot so:

- plačevanje sodnih taks po različnih taksnih tarifah;
- v postopku na posamezni stopnji se plača enkratna sodna taksa;
- uvedba nižje sodne takse za predloge, oddane po elektronski poti.

2.1.5 Pravilnik o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka

Pravilnik o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka (Uradni list RS, št. 121/07, 71/2010, 35/2011, 104/2011) je začel veljati 1. marca 2012. Ureja vrste izvršb, v katerih se predlogi za izvršbo in druge vloge:

- pošiljajo na predpisanih obrazcih (ureja tudi vsebino teh obrazcev);
- vlagajo po elektronski poti;
- obdelujejo v informacijskem sistemu avtomatizirano (ureja tudi potek tega postopka).

Navedeni pravilnik prav tako ureja podrobnejša pravila o pošiljanju obvestil organizacij za plačilni promet sodiščem v elektronski obliki iz 141. člena ZIZ. Pravilnik vsebuje tudi seznam vlog in drugih pisanj, ki se lahko pošiljajo po elektronski poti, ter seznam strank, ki lahko pošiljajo vloge in druga pisanja po elektronski poti.

2.2 Potek izvršilnega postopka pred letom 2008

Pred letom 2008 je upnik predloge za izvršbo lahko vlagal le v papirnati obliki z zadostnim številom izvodov (minimalno štiri) na krajevno pristojno sodišče. Pri krajevni pristojnosti se je uporabljal 100. člen ZIZ, ki je določal, da je krajevno pristojno tisto sodišče, na območju

katerega ima dolžnik stalno prebivališče oziroma sedež. Izjema se pojavi pri izvršbah, kjer je predlagana izvršba na nepremičnine, kjer je v skladu s 3. odstavkom 35. člena ZIZ izključno krajevno pristojno tisto sodišče, na območju katerega leži nepremičnina.

Upniki so predlogu za izvršbo morali prilagati tudi verodostojno listino, za katero so vlagali izvršbo. Te jim od 1. januarja 2008 več ni treba prilagati. Prav tako pa niso bili predpisani obrazci predlogov za izvršbo. Razlika je tudi v tem, da so pooblaščenec upnika do leta 2008 morali prilagati pooblastila za zastopanje ali na posameznem sodišču vložiti generalno pooblastilo za zastopanje.

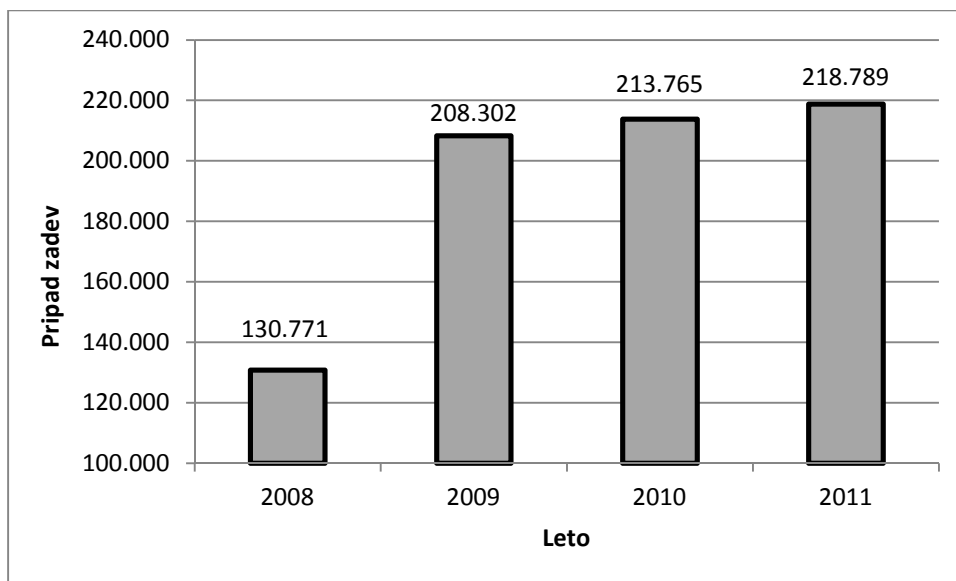
Leta 2006 je ZIZ s svojo novelo prinesel nove fiksne takse. Pred to novelo so bile sodne takse odvisne od vrednosti zahtevka. Primer: vrednost zahtevka je bila 1.800,00 EUR, pred to novelo ZIZ je taksa za predlog znašala 63,44 EUR; po uvedbi novele pa je znašala 20,00 EUR za predlog za izvršbo z enim sredstvom izvršbe, za vsako nadaljnje sredstvo izvršbe pa dodatnih 5,00 EUR.

2.3 Uvedba in delovanje Centralnega oddelka za verodostojno listino

CoVL je s svojim delovanjem pričel 1. januarja 2008 in deluje v okviru Okrajnega sodišča v Ljubljani. Strateški cilj projekta ustanovitve CoVL je bil zmanjšanje zaostankov in izboljšanje učinkovitosti sodišč v izvršilnih postopkih.

Pred ustanovitvijo CoVL so upniki predloge za izvršbo na podlagi verodostojne listine vlagali na pristojna okrajna sodišča. Povprečni časi za izdajo sklepa o izvršbi so znašali tudi več kot šest mesecev, kar je predstavljalo veliko breme za gospodarsko okolje in naložbe. Posledica tega pa je bilo tudi povečanje števila sodnih zaostankov (Okrajno sodišče v Ljubljani 2012).

Z ustanovitvijo CoVL se je vlaganje predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine preneslo na eno lokacijo.

Slika 2: Pripad zadev na CoVL od leta 2008 do 2011

Vir: Okrajno sodišče v Ljubljani 2012.

Kot lahko vidimo na sliki 2, je pripad zadev na CoVL v letu 2008 znašal kar 130.771 predlogov, kar je za 10 % več zadev od pričakovanih. V letu 2009 se je pripad drastično povečal, verjetno zaradi vsesplošno znanega kriznega obdobja, ki se je začelo v drugi polovici leta 2008, saj je znašal že 208.302 zadev. Od leta 2010 se pripad ni več tako drastično povečeval, je pa še vedno rasel; tako je leta 2010 dosegel 213.765 zadev, v letu 2011 pa je narasel na 218.789 zadev. 68 zaposlenih na CoVL je s svojim delom pokazalo pozitivno naravnost in poslovno držo, saj so bili sklepi v letu 2011 v dveh delovnih dneh izdani kar v 65,4 % zadevah (10,7 % več kot leta 2010), v petih delovnih dneh pa so bili izdani v 84,26 % primerih (10,1 % več kot leta 2010) (Okrajno sodišče v Ljubljani 2012).

Uspešnost CoVL v mednarodnem merilu dokazuje prejem priznanja evropske kristalne tehtnice v letu 2010. Prav tako pa je CoVL postal model uspešne transformacije sodnih procesov iz papirnate v elektronsko obliko in bi lahko bil model za izvedbo prihodnjih izvršilnih postopkov na evropski ravni (Okrajno sodišče v Ljubljani 2012).

3 POSTOPEK OD VLOŽITVE PREDLOGA DO USTAVITVE IZVRŠILNEGA POSTOPKA

Namen tega poglavja je podrobno spoznati potek celotnega postopka od vložitve predloga za izvršbo na podlagi verodostojne listine do zaključka postopka.

3.1 Krajevna pristojnost

Novela ZIZ-E v 40. c členu določa, da je za odločanje o predlogih za izvršbo na podlagi verodostojne listine izključno krajevno pristojno Okrajno sodišče v Ljubljani. To pomeni, da je od 1. januarja 2008 vse predloge za izvršbo na podlagi verodostojne listine treba vlagati na Okrajno sodišče v Ljubljani – CoVL.

Za opravljanje izvršbe (po pravnomočnosti sklepa o izvršbi) pa je na podlagi 3. odstavka 40. c člena ZIZ krajevno pristojno sodišče po splošnih določbah o krajevni pristojnosti za opravljanje izvršbe glede na dovoljena izvršilna sredstva. V postopku izvršbe na podlagi priložene menice kot verodostojne listine po 41. a členu ZIZ je za vodenje in odločanje v izvršilnem postopku na prvi stopnji krajevno pristojno sodišče po splošnih pravilih o krajevni pristojnosti.

Pri izvršbi na denarno terjatev dolžnika, na nematerializirane vrednostne papirje in pri izvršbi na druge premoženjske oziroma materialne pravice je pristojno sodišče, na območju katerega ima dolžnik stalno prebivališče oziroma sedež; če dolžnik nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pa je pristojno sodišče, na območju katerega ima začasno prebivališče oziroma sedež. Pri izvršbi na premičnine je pristojno sodišče, na območju katerega so stvari, če je v predlogu za izvršbo navedeno, kje so stvari, oziroma na območju katerega ima dolžnik stalno ali začasno prebivališče, če v predlogu ni navedeno, kje se nahajajo stvari. Pri izvršbi na delež družbenika v družbi je pristojno sodišče, na območju katerega je sedež družbe. Pri izvršbi na nepremičnine je pristojno sodišče, na območju katerega leži nepremičnina; če so nepremičnine na območju različnih sodišč, je pristojno vsako posamezno sodišče, na območju katerega je nepremičnina (Volk 2009, 24-25).

Če upnik predlaga več sredstev izvršbe, je po pravnomočnosti sklepa o izvršbi pristojno sodišče po prvo navedenem sredstvu izvršbe, razen če je med predlaganimi sredstvi izvršba na nepremičnine. V tem primeru je izključno krajevno pristojno sodišče, ki je pristojno za odločanje o tem izvršilnem sredstvu (ZIZ, 35. člen).

3.2 Predlog za izvršbo

Od 1. januarja 2008 novela ZIZ določa, da se predlogi za izvršbo na podlagi verodostojne listine vlagajo na obveznih in predpisanih obrazcih. Vsebina in oblika obrazcev predloga za

izvršbo na podlagi verodostojne listine pa sta predpisani v Pravilniku o obrazcih, vrstah izvršbe in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka in jih lahko najdemo v prilogah tega pravilnika. Poleg uvedbe obveznih obrazcev, njihove vsebine in oblike pa so pomembne tudi nekatere druge spremembe. Ena izmed teh je, da verodostojne listine ni več treba prilagati k predlogu, ampak jo je treba le natančno označiti. Prav tako pa je še pomembna sprememba ta, da če upnik vloži predlog za izvršbo po pooblaščenca, se v predlogu samo navede, da je bilo pooblastilo izdano, in datum izdaje pooblastila, tako da tudi prilaganje pooblastila k predlogu ni več potrebno.

Predloge za izvršbo na podlagi verodostojne listine lahko vlagamo na tri načine (Volk 2009, 34):

- v papirni obliki;
- po elektronski poti prek spletnega portala;
- po elektronski poti prek spletnega servisa.

3.2.1 Vložitev predloga za izvršbo v papirni obliki

Pri vlaganju predlogov za izvršbo v papirni obliki se uporabljajo obrazci, ki so kot priloge sestavni del Pravilnika o obrazcih, vrstah izvršbe in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka, in sicer:

- priloga 1: obrazec COVL-1A, osnovni obrazec predloga za izvršbo;
- priloga 2: obrazec COVL-2A, če imamo več upnikov, ki uveljavljajo isto denarno terjatev proti istemu dolžniku;
- priloga 3: obrazec COVL-3A, ko upnik uveljavlja isto terjatev proti več dolžnikom;
- priloga 4: obrazec COVL-4A, ko upnik vloži predlog na podlagi več verodostojnih listin.

Vsi ti obrazci so dostopni tudi na spletni strani Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, na portalu e-sodstvo, in sicer na: https://evlozisce.sodisce.si/dokumenti/tiskanje_obrazcev-COVL.pdf, kjer jih lahko upniki natisnejo. Prav tako pa so vsi obrazci tudi na voljo na vseh okrajnih sodiščih. Pomembno je to, da obrazca COVL-1A (predlog za izvršbo) ne smemo fotokopirati, saj vsebuje sklicno številko, ki je enkratna in jo je treba navesti pri plačilu sodne takse za postopek o predlogu za izvršbo. Izpolnjene obrazce predlogov za izvršbo lahko oddamo osebno na vložišču CoVL, na Kotnikovi 5 v Ljubljani ali pa jih tja pošljemo s priporočeno pošiljko.

3.2.2 Vložitev predloga za izvršbo prek spletnega portala

Upnik se mora za vlaganje predlogov za izvršbo preko spletnega portala najprej registrirati na portalu e-sodstvo, ki je dostopen na spletnem naslovu <https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>. Po uspešno opravljeni registraciji je treba izbrati rubriko »obrazec«, ki ga upniki

izpolnijo. Če so se kje zmotili ali so kaj pozabili vpisati, jih na to opomni sistem, ki sproti izvaja avtomatično kontrolo. Ko je obrazec pravilno in popolno izpolnjen, je treba pritisniti na gumb za oddajo obrazca. Kmalu zatem, ko je obrazec uspešno oddan, vlagatelj pridobi podatke za plačilo sodne takse, to je: znesek takse, sklicno številko in račun za nakazilo sodne takse.

3.2.3 Vložitev predloga za izvršbo prek spletnega servisa

Spletni servis je namenjen vlagateljem, ki vlagajo večje količine predlogov za izvršbo naenkrat. To storijo tako, da uvozijo podatke iz datoteke na način, ki ga določi Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Prav tako se ob vložitvi paketa predlogov izvede avtomatična kontrola podatkov. Če paket predlogov nima napak ali če je odstotek napak manjši od odstotka, ki ga določi Center za informatiko, sistem upniku sporoči, da je paket predlogov uspešno vložen v elektronsko odložišče. V nasprotnem primeru sistem vlagatelju pusti obvestilo o napakah, zaradi katerih paket predlogov ni vložen (Volk 2009, 49–50).

Pri plačilu sodne takse je postopek smiselno enak kot pri vlaganju predlogov za izvršbo prek spletnega portala, le da je pri paketnem vlaganju predlogov določena ena sklicna številka za vse zadeve in skupni znesek za plačilo sodne takse (Horvat in Guzej 2010, 135).

Dostop do spletnega servisa je možen preko spletnega naslova http://www.sodisce.si/mma_bin.php?static_id=20120829150024, kjer je treba prenesti XML-shemo za elektronsko oddajo predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine.

3.3 Sredstva in predmeti izvršbe

Sredstva izvršbe so različni načini, kako lahko upnik s pomočjo sodišča doseže poplačilo terjatve, medtem ko so predmeti izvršbe za poplačilo denarne terjatve lahko vsaka dolžnikova stvar ali premoženjska oziroma materialna pravica, če ni z zakonom izvzeta iz izvršbe oziroma če ni izvršba na njej z zakonom omejena (ZIZ, 32. člen).

Drugi odstavek 32. člena ZIZ določa, da predmeti izvršbe ne morejo biti:

- stvari, ki niso v prometu;
- rudno bogastvo in druga naravna bogastva;
- objekti, naprave in druge stvari, ki so državni ali samoupravni lokalni skupnosti nujno potrebne za opravljanje njenih nalog, ter premične in nepremične stvari, namenjene za obrambo države;
- objekti, naprave in druge stvari, ki so dolžniku nujno potrebne za opravljanje javne službe;
- druge stvari in pravice, za katere tako določa zakon.

Upnik lahko predlaga eno sredstvo izvršbe ali pa vsa izvršilna sredstva, ki so:

- izvršba na denarna sredstva pri organizaciji za plačilni promet;
- izvršba na plačo in druge stalne denarne prejemke;
- izvršba na premičnine;
- izvršba na nepremičnine;
- izvršba na stavbno pravico;
- izvršba na delež družbenika;
- izvršba na nematerializirane vrednostne papirje;
- izvršba na premoženjske oziroma materialne pravice;
- izvršba na druge denarne terjatve.

Upnik pa lahko uporabi še eno sredstvo izvršbe, ki je določeno v 31. členu ZIZ, to je seznam dolžnikovega premoženja. Upnik to sredstvo lahko uporabi, če izkaže, da s predlaganimi sredstvi izvršbe ne bo mogel biti v celoti poplačan. Po takem predlogu upnika je dolžnik dolžan predložiti seznam o stanju vsega svojega premoženja z dokazili o lastninski in drugih stvarnih pravicah na tem premoženju in za svoje terjatve navesti dokazna sredstva. To je tudi edino sredstvo izvršbe, za katerega ni predvideno plačilo sodne takse.

3.4 Sklep o izvršbi

Kot sklep o izvršbi se označuje sklep, s katerim se (Volk 2009, 87):

- predlog za izvršbo zavirje oziroma ga šteje za umaknjeneega;
- predlog za izvršbo v celoti zavrne;
- predlogu za izvršbo popolnoma ugotovi;
- predlogu za izvršbo delno ugotovi.

Sklep o izvršbi vsebuje vse podatke iz predloga za izvršbo. Prav tako pa vsebuje kondemnatorni del, v katerem sodišče dolžniku naloži, da v osmih dneh (v meničnih in čekovnih sporih pa v treh dneh) po vročitvi sklepa o izvršbi plača terjatev skupaj z odmerjenimi stroški ter hkrati dovoli izvršbo.

V sklepu o izvršbi je navedeno tudi krajevno pristojno sodišče, ki bo postopek vodilo in v njem odločalo po pravnomočnosti sklepa o izvršbi.

Če je upnik predlagal izvršbo z rubežem premičnin, sodišče izvršitelja na podlagi 1. odstavka 44. člena ZIZ določi v sklepu o izvršbi. Sodišče določi tistega izvršitelja, ki ga je upnik navedel v predlogu za izvršbo.

Sklep o izvršbi pa mora vsebovati tudi podroben pravni pouk. V pravnem pouku je najprej napisano opozorilo, da je sklep o izvršbi izdan le na podlagi podatkov, ki jih je posredoval upnik v predlogu za izvršbo, in da sodišče ni preverilo resničnosti njihove vsebine. V

nadaljevanju so stranke poučene o pravici do vložitve ugovora in o roku za vložitev ugovora (osem oziroma tri dni v meničnih in čekovnih sporih), prav tako je dolžnik opozorjen, da mora ugovor obrazložiti tako, da navede dejstva, s katerimi ga utemeljuje, in predložiti dokaze, v nasprotnem primeru se ugovor šteje kot neutemeljen. Prav tako pa sta obe stranki poučeni še o pravici do pritožbe glede odločitve o stroških.

3.5 Pravna sredstva

Avtorica Volk (2003, 77) navaja, da ZIZ pozna zgolj dve redni pravni sredstvi, in sicer ugovor in pritožbe, vendar mednje uvršča tudi pravno sredstvo »vrnitev v prejšnje stanje«.

3.5.1 Ugovor zoper sklep o izvršbi

Dolžnik lahko zoper sklep o izvršbi vloži ugovor v roku osmih dni (v meničnih in čekovnih sporih pa v roku treh dni) od prejema sklepa o izvršbi. V ugovoru mora navesti, ali sklep izpodbija v celoti ali le v določenem delu. Če dolžnik z ugovorom izpodbija sklep v celoti ali v delu, ki se nanaša na terjatev, sodišče sklep razveljavi in zadevo odstopi krajevno pristojnemu sodišču, kjer se zadeva naprej obravnava kot pravdna zadeva.

Če dolžnik izpodbija sklep o izvršbi samo v delu, kjer je sodišče dovolilo izvršbo, se izvod pravočasnega, popolnega in dovoljenega ugovora vroči upniku s pozivom, da nanj odgovori v določenem roku. Upnik je prav tako opozorjen na to, da če na ugovor ne bo odgovoril, bo sodišče štelo, da so dolžnikove navedbe resnične. Prav tako mora v ugovoru navesti vsa dejstva in predlagati dokaze, na katere je opiral predlog za izvršbo (Horvat in Guzej 2010, 185).

Če dolžnikov ugovor ni obrazložen, je prepozen, nepopoln, nedovoljen, sodišče tak ugovor zavrne ali zavrže. Sodna taksa za ugovor zoper sklep o izvršbi znaša 40,00 EUR. Če sodna taksa tudi po pozivu sodišča ni plačana, se ugovor dolžnika šteje kot umaknjen in je dolžnik dolžan plačati sodno takso za umik ugovora (ena tretjina takse).

3.5.2 Pritožba

Drugo redno pravno sredstvo je pritožba, ki načeloma ne zadrži postopka. Praviloma je zoper sklepe na prvi stopnji mogoče vložiti pritožbo v roku osmih dni od vročitve sklepa.

Volk (2003, 77–78) navaja, da poleg upnika in dolžnik pritožbo lahko vložijo tudi drugi udeleženci:

- kupci premičnin, nepremičnin;
- zastavni upniki;

- predkupni upravičenci pri prodaji nepremičnin;
- osebe, ki imajo v izvršbi na nepremičnino prednost pri poplačilu.

Razlogi, zaradi katerih je mogoče vložiti pritožbo, pa so določeni v 338. členu ZPP in sicer:

- zaradi bistvenih kršitev določb izvršilnega postopka in pravnega postopka glede določb, ki se smiselno uporabljajo v izvršilnem postopku;
- zaradi zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja;
- zaradi zmotne uporabe materialnega prava.

Preglednica 1 prikazuje višino sodnih taks za pritožbeni postopek.

Preglednica 1: Sodne takse za pritožbeni postopek

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse
4031	Postopek o pritožbi zoper sklep o ugovoru zoper sklep o izvršbi.	100,00 EUR
4032	Postopek o pritožbi zoper sklep o ugovoru zoper sklep, s katerim sodišče odloči o predlogu upnika, navedenega pod tarifno številko 4014.	50,00 EUR
4033	Postopek o pritožbi zoper sklep o predlogu za odlog izvršbe.	50,00 EUR
30010	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste.	33,00 EUR

Vir: Sodne takse, odvetniška tarifa, notarska tarifa 2008, 41, 43.

3.5.3 Vrnitev v prejšnje stanje

ZIZ v 36. členu določa, da je vrnitev v prejšnje stanje dovoljena le v primeru zamude roka za pritožbo ali ugovor. Zahtevo za vrnitev v prejšnje stanje je treba vložiti v roku 15 dni od dneva, ko je prenehal vzrok, zaradi katerega sta upnik ali dolžnik zamudila rok. Po treh mesecih od dneva zamude pa ni več možno zahtevati vrnitve v prejšnje stanje (Volk 2004, 108).

3.6 Pravnomočnost sklepa o izvršbi

Sklep o izvršbi postane pravnomočen s potekom roka, ki je predpisan za vložitev ugovora ali pritožbe, če stranke ne vložijo pravnega sredstva.

Na CoVL se pravnomočnost ugotavlja osemnajsti dan po izdaji sklepa o izvršbi. To poteka tako, da sistem ugotovi pravnomočnost in izvršljivost sklepa o izvršbi ter opravi potrebne

poizvedbe o organizaciji za plačilni promet in dolžnikovih dolžnikih in pridobljene podatke zapiše v potrdilo o pravnomočnosti in izvršljivosti, ki je tipiziran obrazec, potrjen od Vrhovnega sodišča Republike Slovenije (Savkovič 2008).

Potrdilo o pravnomočnosti in izvršljivosti je sestavljeno tako, da so v glavi zapisani podatki o upniku, dolžniku in višini glavnice. Sledi obvestilo o tem, kdaj je bil sklep o izvršbi vročen dolžniku, datum, kdaj je sklep postal pravnomočen in kdaj izvršljiv. V nadaljevanju je navedeno, kdaj je bil sklep o izvršbi poslan v realizacijo, poleg tega pa so še naštetih prejemniki pravnomočnega in izvršljivega sklepa. Če je predlagana izvršba z rubežem premičnin, sledi še odredba za nasilni vstop za izvršitelja. Pred datumom izdaje potrdila in žigom sodišča pa je še naveden odstavek, v katerem piše, kateremu sodišču je odstopljen spis v nadaljnje delo in da je treba nanj naslavljati vse nadaljnje vloge.

3.7 Stroški izvršilnega postopka

Avtorica Volk (2009, 100) navaja, da je mogoče stroške razdeliti na:

- stroške, ki med postopkom nastanejo strankam – ti stroški nastajajo med potekom postopka;
- stroške, ki nastanejo z opravo izvršbe – torej le v izvršilnem (drugem) delu postopka.

Na osnovi 1. odstavka 38. člena ZIZ stroške izvršilnega postopka najprej plača upnik. Na upnikovo zahtevo pa mora dolžnik povrniti stroške, ki so bili potrebni za opravo izvršbe. Povrnitev stroškov je treba zahtevati takoj, ko nastanejo in je znana njihova višina, najkasneje pa v 30 dneh po končanem ali ustavljenem izvršilnem postopku oziroma koncu zadnjega izvršilnega dejanja, po katerem se izvršba ni nadaljevala, sicer se stroški ne priznajo.

3.7.1 Sodne takse

Upniki se s sodno takso srečajo že pri vložitvi predloga za izvršbo, kjer je višina sodne takse odvisna od števila predlaganih sredstev izvršbe in od tega, v kakšni obliki je bil vložen predlog za izvršbo (elektronska ali pisna oblika).

Prav tako pa se sodne takse plačujejo še za nekatere druge vloge v izvršilnem postopku, kot so:

- predlog za odlog izvršbe;
- predlog za dodatno sredstvo izvršbe;
- ugovori in pritožbe.

Stroški sodne takse se v večini primerov priznajo, če je ta bila plačana in potrebna za izvedbo postopka, upnik pa jo mora priglasiti v stroškovniku in zahtevati njeno povrnitev. Preglednica

2 prikazuje višino sodne takse za posamezno dejanje pred sodiščem prve stopnje, za katero je predpisana sodna taksa.

Preglednica 2: Sodne takse za postopek pred sodiščem prve stopnje

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse
4011	Postopek o predlogu za izvršbo za eno sredstvo izvršbe.	45,00 EUR
4012	Postopek o predlogu za izvršbo za eno sredstvo izvršbe, če je predlog vložen v elektronski obliki.	36,00 EUR
4013	V predlogu za izvršbo sta navedeni dve ali več sredstev izvršbe. Taksa po tarifni številki 4011 oziroma 4012 se za drugo in vsako nadaljnje navedeno sredstvo izvršbe poveča za	5,00 EUR
4014	Postopek o predlogu upnika, po katerem naj sodišče poleg že dovoljenih sredstev oziroma predmetov dovoli izvršbo še z drugimi sredstvi in na drugih predmetih oziroma namesto že dovoljenih sredstev in predmetov z drugimi sredstvi oziroma drugimi predmeti, če je v predlogu navedeno samo eno sredstvo oziroma predmet izvršbe.	12,00 EUR
4015	V predlogu upnika po tarifni številki 4014 sta navedeni dve ali več sredstev oziroma predmetov izvršbe. Taksa po tarifni številki 4014 se za drugo in vsako nadaljnje navedeno sredstvo oziroma predmet izvršbe poveča za	6,00 EUR
4016	Postopek o predlogu za odlog izvršbe.	28,00 EUR
4017	Postopek o zahtevi upnika, da o obračunu plačila za delo in stroškov izvršitelja odloči sodišče.	30,00 EUR
4018	Vložitev zahteve za odpravo nepravilnosti, ki jo je izvršitelj ali druga oseba, ki sodeluje v postopku, storila pri opravljanju izvršbe.	20,00 EUR

Vir: Sodne takse, odvetniška tarifa, notarska tarifa 2008, 42–43.

3.7.2 Predujem

ZIZ določa, da mora stranka na poziv sodišča založiti predujem za stroške prihodnjih izvršilnih dejanj, pri čemer mora biti predujem plačan v višini in roku, ki ga določi sodišče.

V praksi se največkrat zahteva predujem za:

- stroške postavitve pooblaščenca za vročanje;
- stroške sodnega cenilca pri ugotavljanju vrednosti nepremičnine oziroma deleža družbenika v družbi;
- stroške za postavitev začasnega zastopnika.

Če upnik predujma ne založi v navedenem roku, se izvršba v tem delu ustavi. Po tem, ko so stroški znani, pa upnik lahko zahteva povrnitev teh stroškov.

3.7.3 Varščina za plačilo dela in stroški izvršitelja

Če je upnik predlagal opravo izvršbe z rubežem premičnin, se sreča tudi s stroški izvršitelja. Izvršitelj lahko od upnika zahteva vplačilo varščine za plačilo dela in stroškov izvršitelja. To izvršiteljem služi kot zavarovanje, da bodo za svoje delo tudi dobili plačilo. Če upnik v določenem roku ne založi varščine, izvršitelj o tem obvesti sodišče, ki v tem delu ustavi izvršbo. Bolj natančne tarife za delo izvršitelja pa so določene v Pravilniku o tarifi za plačilo dela izvršiteljev in povračilo stroškov v zvezi z njihovim delom. V skladu z navedenim pravilnikom se plačilo za posamezno izvršilno dejanje odmeri po vrednosti terjatve, po vrednosti zarubljene stvari ali pravice, po porabljenem času ali pa v stalnem znesku.

Po vrednosti terjatve pripada izvršitelju plačilo za opravo rubeža v višini, kot je razvidno iz preglednice 3.

Preglednica 3: Vrednost plačila, ki pripada izvršitelju za opravo rubeža

Vrednost terjatve v točkah		Vrednost plačila za rubež v točkah
od:	do:	
	1.000	250
1.000	3.000	500
3.000	20.000	800
20.000	50.000	1.500
50.000	100.000	1.700
100.000	200.000	2.000
200.000		1 % od evrske vrednosti terjatve, vendar največ v evrski protivrednosti do 2500 točk

Vir: Pravilnik o tarifi za plačilo dela izvršiteljev in povračilu stroškov v zvezi z njihovim delom 2003, 2377.

V 5. členu Pravilnika o tarifi za plačilo dela izvršiteljev in povračilu stroškov v zvezi z njihovim delom je določeno, da kadar se plačilo za opravljeno storitev ne more odmeriti po vrednosti terjatve, stvari ali pravice in tudi ne v stalnem znesku, se plačilo odmeri po dejanski porabi časa, in sicer v višini 100 točk za vsake začete pol ure.

Izvršitelju na osnovi tarifne številke 16 navedenega pravilnika pripada plačilo v stalnem znesku za naslednja izvršilna dejanja:

- za seznanitev s spisom in vpisom v evidenco – plačilo v vrednosti 50 točk;
- za pripravo obračuna zamudnih obresti – plačilo v vrednosti 50 točk;

- za posamezno opravilo v zvezi s sodnimi pologi – plačilo v vrednosti 50 točk;
- za prevzem posameznega prostovoljnega gotovinskega ali brezgotovinskega plačila od dolžnika ali druge osebe zanj – plačilo v vrednosti 50 točk, za prevzem in izročitev drugega predmeta obveznosti – plačilo v vrednosti 150 točk;
- za opravo vsakega dejanja, potrebnega za ohranitev in izvrševanje pravic iz vrednostnega papirja – plačilo v vrednosti 50 točk;
- za pridobitev podatkov o naslovu prebivališča in zaposlitvi dolžnika po 4. členu Zakona o izvršbi in zavarovanju – plačilo v vrednosti 50 točk;
- za obračun stroškov – plačilo v vrednosti 20 točk.

Vrednost ene točke znaša 0,2086 EUR brez davka na dodano vrednost.

3.8 Zastoji

V izvršilnem postopku poznamo dve vrsti zastojev, in sicer prekinitev postopka in odlog izvršbe.

Ker ZIZ prekinitev postopka omenja le v 37. členu (smrt stranke), se za prekinitev postopka uporabljajo določbe ZPP. V tem času ne tečejo nobeni roki, prav tako pa se ne opravlja nobenih izvršilnih dejanj. Sodišče postopek prekine s sklepom, ki ga vroči upniku, organizaciji za plačilni promet, dolžnikovim dolžnikom in izvršitelju.

Po določbi 205. člena ZPP do prekinitve izvršilnega postopka pride v naslednjih primerih:

- če stranka umre ali izgubi pravno sposobnost, vendar nima pooblaščenca, in tudi če umre zakoniti zastopnik ali mu preneha pravica za zastopanje;
- če stranka kot pravna oseba preneha obstajati oziroma ji pristojni organ prepove delovanje;
- če nastanejo pravne posledice začetka stečajnega postopka;
- če sodišče zaradi vojne ali drugih vzrokov preneha delovati;
- v drugih primerih, ko zakon tako določa.

Druga vrsta zastoja pa je odlog izvršbe. Sodišče izvršbo odloži le na predlog stranke ali tretjega. Izvršba se lahko odloži v celoti ali deloma, npr. upnik lahko predlaga le odlog izvršbe z rubežem premičnin, da mu ne bi nastali stroški s plačilom dela izvršitelju. Če odlog izvršbe predlaga upnik, mu sodišče v celoti ugoditi in odloži izvršbo za toliko časa, kot je predlagal. Po poteku časa, za katerega je bila odložena izvršba, sodišče po uradni dolžnosti nadaljuje z izvršbo.

Avtorica Volk (2009, 173-174) navaja, da predlog za odlog izvršbe velikokrat vloži kar dolžnik. Da pa bi sodišče ugodilo takemu predlogu, morata biti hkrati izpolnjena dva pogoja:

1. dolžnik mora izkazati za verjetno, da bi z izvršbo imel nenadomestljivo škodo ali težko hudo nenadomestljivo škodo in da je ta škoda večja od tiste, ki zaradi odloga lahko nastane upniku;
2. izpolnjen mora biti eden od pogojev, naštetih v 1. do 9. točki 1. odstavka 71. člena, ali pogoj iz 2. odstavka 71. člena ZIZ:
 - če je sprožen kakršen koli postopek za razveljavitev izvršilnega postopka;
 - če dolžnik zoper sklep o izvršbi vloži ugovor;
 - če dolžnik vloži predlog za razveljavitev potrdila o izvršljivosti;
 - če je izvršba odvisna od sočasne izpolnitve obveznosti, dolžnik pa odreka izpolnitev svoje obveznosti, ker tudi upnik ni izpolnil svoje obveznosti niti ni pokazal pripravljenosti, da jo izpolni;
 - če dolžnik ali drugi udeleženec v postopku vloži predlog za odpravo nepravilnosti, storjenih pri opravljanju izvršbe;
 - če dolžnik začne pravdni ali drug postopek zaradi nedopustnosti izvršbe;
 - če za odlog izvršbe obstajajo posebno upravičeni razlogi, vendar je iz tega razloga lahko izvršba odložena največ za tri mesece in le enkrat.

Predlog za odlog izvršbe pa lahko vloži tudi tretja oseba, ki mora izpolnjevati naslednja dva pogoja (Volk 2009, 177):

- vložiti mora ugovor tretjega in v njem zahtevati, da se izvršba na tisti predmet, glede katerega predlaga odlog, izreče za nedopustno;
- izkazati mora za verjetno, da bi z izvršbo imel nenadomestljivo škodo.

3.9 Ustavitev izvršilnega postopka

Volk (2009, 180) navaja:

Osnovni procesni učinek ustavitve izvršbe je, da s tem preneha teči druga faza postopka – faza izvršbe, načeloma pa se hkrati z ustavitvijo izvršbe konča tudi izvršilni postopek.

Izvršilni postopek se ustavi, če (Volk 2009, 181):

- upnik umakne predlog za izvršbo;
- upnik ne predlaga oprave naslednjega izvršilnega dejanja;
- upnik ne založi predujma;
- je dolžnikov ugovor utemeljen;
- dolžnik nima premoženja, ki bi lahko bilo predmet izvršbe, oziroma to premoženje ne zadošča za poplačilo upnikove terjatve – v okviru vsakega izvršilnega sredstva je predvidena ustavitev izvršbe na določeno sredstvo (npr. če upnik v roku treh mesecev od neuspešnega rubeža premičnin ne predlaga vnovičnega rubeža, se izvršba v tem delu ustavi – 88. člen ZIZ).

4 UČINKOVITOST NOVELE ZIZ-E V PRAKSI

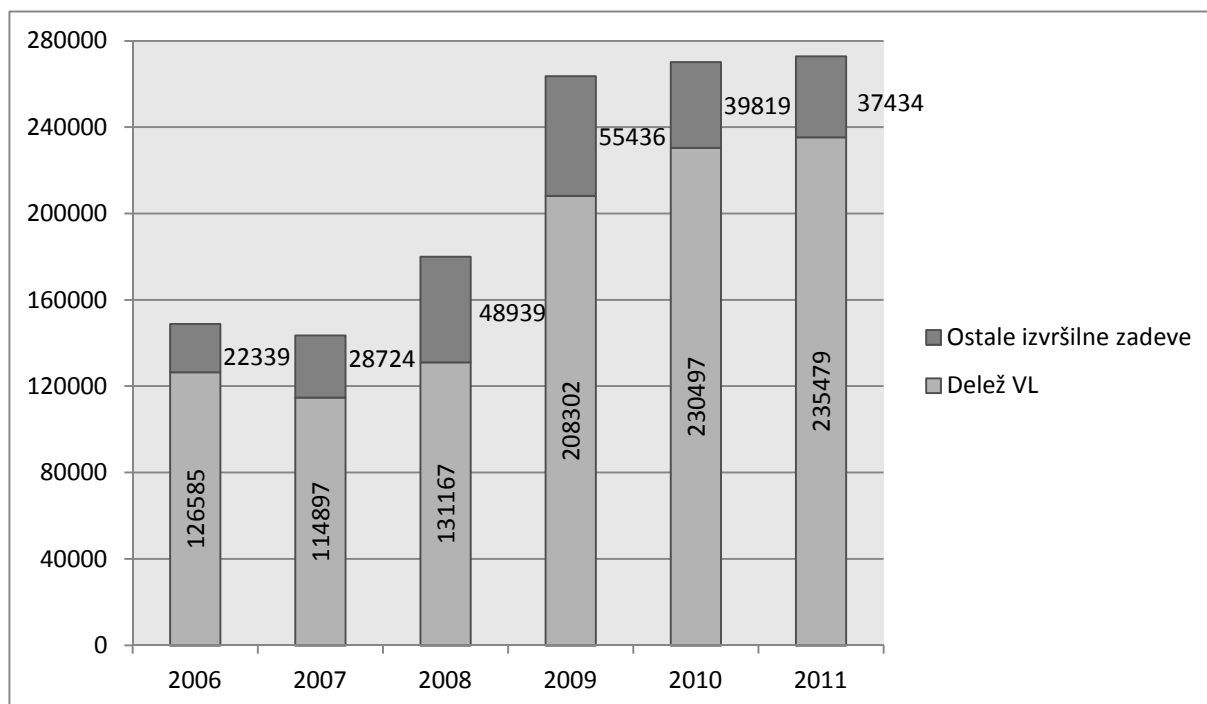
Namen novele ZIZ-E je bil poenostaviti postopek pri vlaganju izvršb, saj ta novela prinaša obvezne obrazce predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine, njihovo elektronsko vlaganje ter prenos pristojnosti glede odločanja o teh predlogih na Okrajno sodišče v Ljubljani. Prav tako pa je bil namen tudi zmanjšati sodne zaostanke. V nadaljevanju bomo na osnovi analize podatkov iz sodne statistike skušali ugotoviti, ali je bil cilj zmanjšanja sodnih zaostankov tudi dosežen. Prav tako bomo skušali ugotoviti, ali so se zaradi te novele tudi razbremenila ostala okrajna sodišča v RS.

V prvem delu analize se bomo osredotočili na vsa okrajna sodišča v Republiki Sloveniji, v drugem delu pa se bomo osredotočili zgolj na Okrajno sodišče v Škofji Loki.

4.1 Analiza izvršilnih postopkov v RS

Analizo izvršilnih postopkov v RS smo opravili s pomočjo sodne statistike, ki jo vodi Ministrstvo za pravosodje in je dostopna na njihovi spletni strani. Prav tako pa so nam v pomoč prišla tudi poročila o poslovanju Vrhovnega sodišča RS, ki jih izdaja Vrhovno sodišče RS in so prav tako v celoti dostopna na njihovi spletni strani.

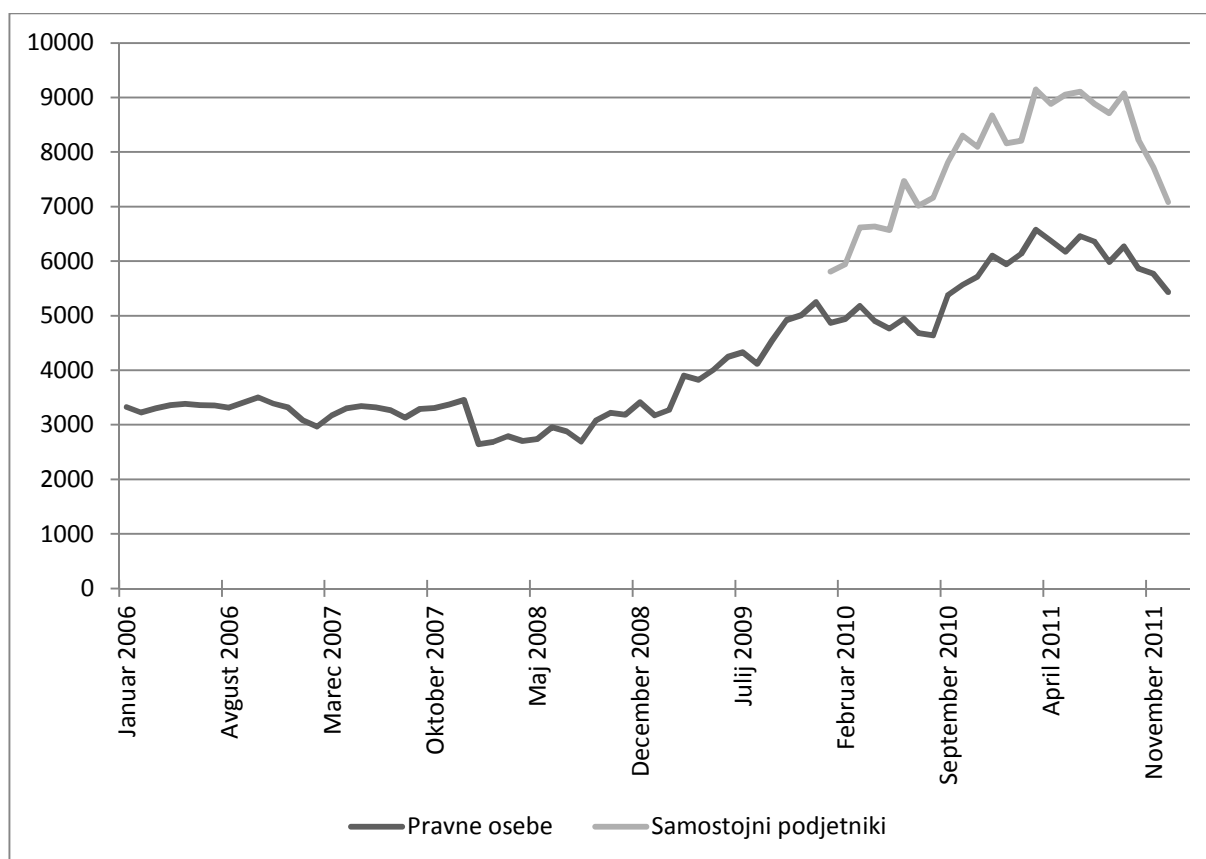
4.1.1 Povečanje števila izvršilnih zadev in števila poslovnih subjektov z dospelimi neporavnanimi obveznostmi v RS

Slika 3: Gibanje prejetih izvršilnih zadev v letih od 2006 do 2011

Vir: Ministrstvo za pravosodje 2009, 71, 111; 2010, 67, 109; 2011, 107, 374; 2012, 108, 368; Vrhovno sodišče RS 2007, 95; 2008, 115.

Graf na sliki 3 prikazuje gibanje prejetih izvršilnih zadev za vsa okrajna sodišča v Republiki Sloveniji od leta 2006 naprej. Zaradi uvedbe CoVL in novega načina vlaganja izvršb in vesplošno znane svetovne krize na gospodarskem področju (oba dogodka sta se zgodila leta 2008) smo vzeli podatke še za leti 2006 in 2007, da bomo lažje videli, kako sta ti dejstvi vplivali na pripad novih izvršilnih zadev. Kot lahko razberemo iz grafa na sliki 3, se je pripad novih izvršilnih zadev v letu 2007 celo zmanjšal v primerjavi z letom poprej. Vendar lahko že takoj naslednje leto opazimo porast novih izvršilnih zadev. Razlog za to pa je verjetno vesplošno znana svetovna kriza, ki je prav tako vplivala na slovensko gospodarstvo. Zaradi krize, ki se je pojavila v gospodarstvu, pa tudi podjetja ne poravnajo svoje obveznosti ob dospelih datumih. Poleg tega je zaradi tega dejavnika veliko ljudi ostalo brez zaposlitve in s tem brez dohodka. Ta dejavnik pa je verjetno prav tako vplival na povečanje pripada novih izvršilnih zadev. Predvsem se to pozna pri izvršilni zadevah na podlagi verodostojne listine, kjer se pripad novih zadev od leta 2008 do leta 2009 poveča za 77.135 novih zadev.

Slika 4: Gibanje števila poslovnih subjektov z dospelimi neporavnanimi obveznostmi v letih od 2006 do 2011

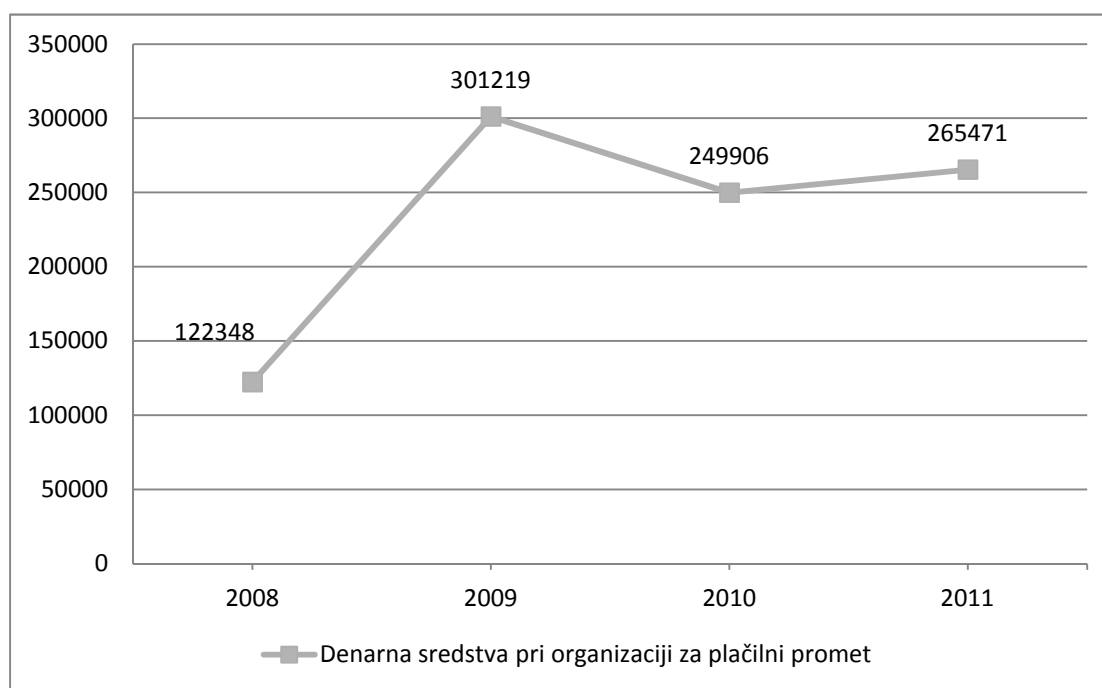
Vir: Ajpes 2013.

Graf na sliki 4 nam prikazuje gibanje števila poslovnih subjektov z dospelimi neporavnanimi obveznostmi od leta 2006 do leta 2011. Kot že prej navedeno, se zaradi krize v gospodarstvu vidi porast poslovnih subjektov z dospelimi neporavnanimi obveznostmi od leta 2008 naprej. Kot lahko vidimo, se od leta 2008 do leta 2011 število pravnih oseb z dospelimi neporavnanimi obveznostmi poveča kar za 50 %. Še večje število poslovnih subjektov z dospelimi neporavnanimi obveznostmi pa lahko razberemo pri samostojnih podjetnikih in drugih fizičnih osebah, ki opravljajo registrirane dejavnosti. Podatke za samostojne podjetnike in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, so ponudniki plačilnih storitev v skladu z Zakonom o plačilnih storitvah in sistemih dolžni poročati Ajpesu šele od 1. januarja 2010, zato podatkov za prejšnja leta nimamo. Tudi na osnovi teh podatkov pa lahko vidimo porast neporavnanih obveznostih od leta 2010 do sredine leta 2011.

4.1.2 Najbolj pogosta sredstva izvršbe v RS

Kot smo navedli že v podpoglavju 3.3, imajo upniki na voljo različna sredstva izvršbe za doseg poplačila terjatve. Katera sredstva upniki najbolj uporabljajo, pa prikazujejo naslednje slike, ki so razdeljene na štiri dele, in sicer po pogostosti predlaganega sredstva izvršbe. Grafi

na slikah zajemajo zgolj podatke za izvršbo na podlagi verodostojne listine, in sicer od leta 2008 naprej. Upniki najbolj pogosto predlagajo izvršbo z rubežem denarnih sredstev pri organizaciji za plačilni promet, zato je gibanje števila predlaganih izvršb s tem sredstvom prikazano posebej. Upniki s tem predlaganim sredstvom izvršbe nimajo nikakršnih stroškov in največkrat tudi zadošča za poplačilo njihove terjatve. Če ima dolžnik denarna sredstva na računu, jih banka takoj po pravnomočnosti in izvršljivosti sklepa o izvršbi zarubi in jih prenakáže na upnikov račun. Da gre za najbolj hitro in enostavno sredstvo za poplačilo terjatve, pa govorijo tudi številke, ki jih lahko razberemo iz grafov na slikah. Vidimo, da se število tega sredstva izvršbe iz leta 2008 na leto 2009 poveča kar za 146 % in preseže število 300.000. V naslednjem letu se število zmanjša za približno 19 %. Leta 2011 pa spet beležimo porast predlaganega sredstva, in sicer za 6 % v primerjavi z letom 2010.

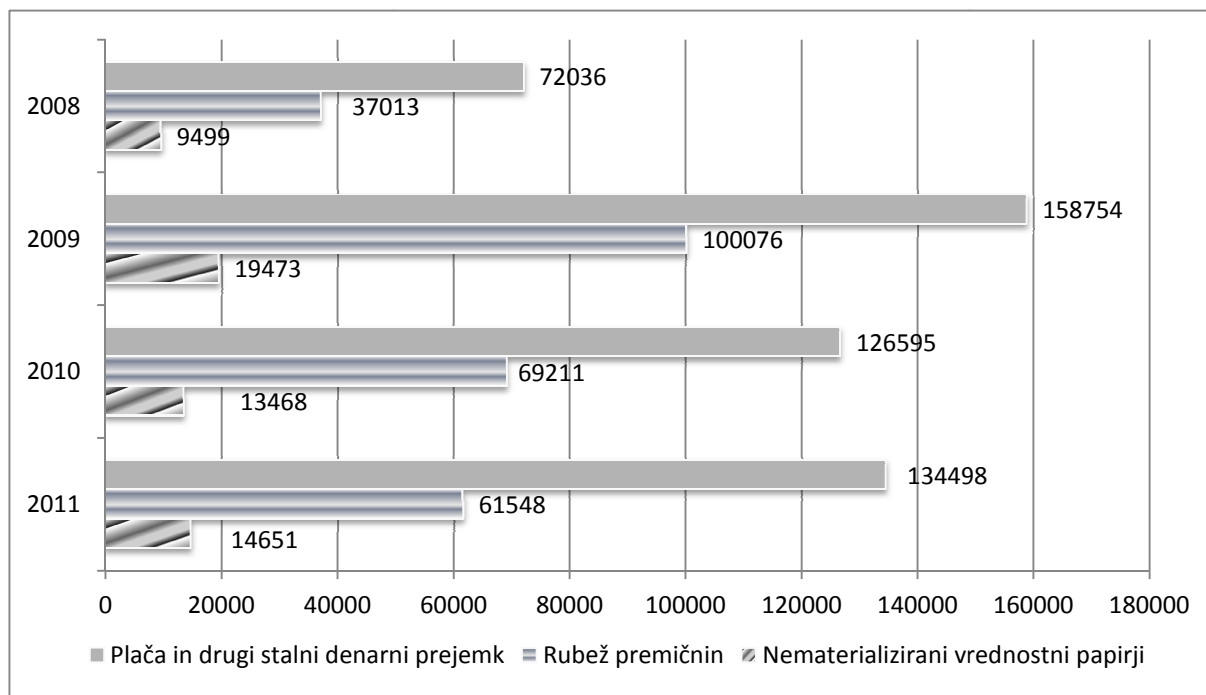

Slika 5: Gibanje števila predlaganih sredstev izvršbe z rubežem denarnih sredstev pri organizaciji za plačilni promet v letih od 2008 do 2011

Vir: Ministrstvo za pravosodje 2009, 70; 2010, 65; 2011, 376; 2012, 370.

Slika 6 prikazuje gibanje števila predlaganih sredstev izvršbe za drugo skupino najbolj pogosto predlaganih sredstev izvršbe, in sicer z rubežem plače in drugih stalnih denarnih prejemkov, z rubežem premičnin in z rubežem nematerializiranih vrednostih papirjev. Kot lahko vidimo, se tudi pri teh sredstvih izvršbe njihovo število od leta 2008 na leto 2009 poveča tudi za več kot 100 %, kar gre pripisati večjemu številu pripada novih izvršilnih zadev na podlagi verodostojne listine. Prav tako pa tukaj beležimo padec števila predlaganih sredstev izvršbe v letu 2010 in nato spet porast v naslednjem letu, razen pri sredstvu izvršbe z rubežem premičnin, kjer pa se padec nadaljuje tudi v letu 2011. Padec izvršb z rubežem premičnin gre verjetno pripisati temu, da upniki nočejo imeti še dodatnih stroškov z izvršbo.

Pri izvršbi z rubežem premičnin morajo upniki poravnati še stroške izvršitelja, ki pa tudi niso majhni, prav tako pa ni zagotovljena uspešnost rubeža. Upniki najprej predlagajo izvršbo z rubežem denarnih sredstev pri organizaciji za plačilni promet, z rubežem plače in drugih stalnih denarnih prejemkov ter z rubežem nematerializiranih vrednostnih papirjev, saj bodo s temi sredstvi v večini primerov dobili poplačano svojo terjatev. Šele ko upnik vidi, da s temi tremi sredstvi verjetno ne bo dobil poplačane svoje terjatve, se odloči za rubež premičnin.

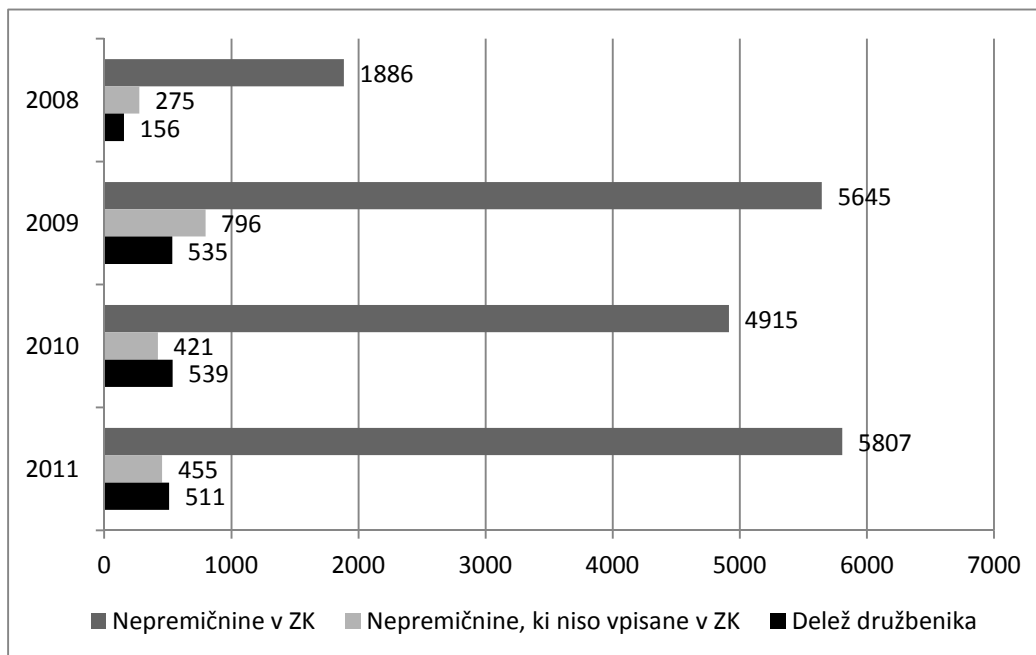

Slika 6: Gibanje števila predlaganih sredstev izvršbe z rubežem plače in drugih stalnih denarnih prejemkov, z rubežem premičnin in z rubežem nematerializiranih vrednostnih papirjev v letih od 2008 do 2011

Vir: Ministrstvo za pravosodje 2009, 70; 2010, 65; 2011, 376; 2012, 370.

V tretjo skupino po številu predlaganih sredstev izvršb pa smo dodali izvršbo z rubežem nepremičnin, ki so vpisane v zemljiško knjigo, izvršbo z rubežem nepremičnin, ki niso vpisane v zemljiško knjigo, in izvršbo na delež družbenika. Tudi pri tej skupini sredstev izvršb zabeležimo strmo porast predlaganih sredstev izvršb od leta 2008 na leto 2009. Samo pri izvršbi z rubežem nepremičnin, ki so vpisane v zemljiško knjigo, je ta rast skoraj 200 %. Upniki se za ta tri sredstva odločajo v skrajni sili zaradi stroškov izvršbe, prav tako pa nobenemu ni v interesu, da bi kdo ostal brez »strehe nad glavo«. Upnik mora pri teh zadevah vnaprej založiti predujem za sodnega cenilca, ki oceni vrednost nepremičnine oz. delež družbenika v družbi. Ti predujmi pa znašajo od 500,00 EUR vse tja do 4.000,00 EUR. Veliko primerov je tudi takih, ko upniki samo predlagajo izvršbo na katero izmed teh treh sredstev, ko pa dobijo poziv za plačilo predujma za sodnega cenilca, pa ga ne založijo in se potem izvršba v tem delu ustavi. Upniki ta način uporabljajo predvsem zaradi zastraševanja

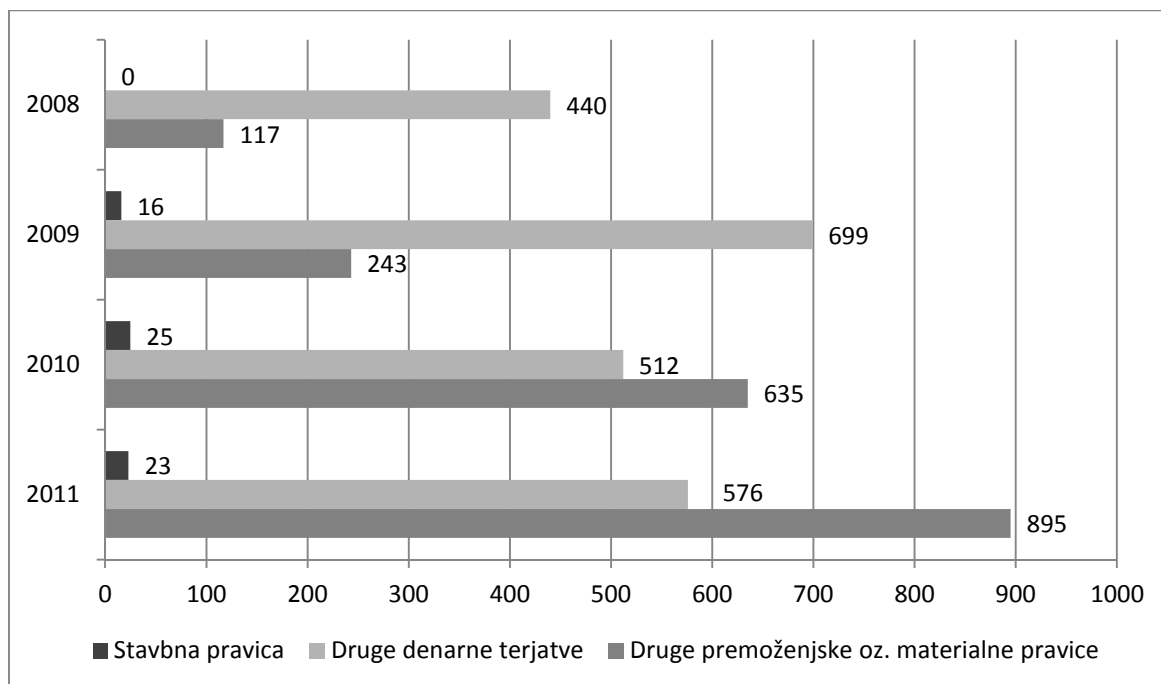
dolžnikov in jim s tem načinom povejo »Ali mi boš plačal terjatev ali pa ti bomo prodali nepremičnino in te vrgli na cesto.«

Slika 7: Gibanje števila predlaganih sredstev izvršbe z rubežem nepremičnin, ki so vpisane v zemljiško knjigo, z rubežem nepremičnin, ki niso vpisane v zemljiško knjigo, in z rubežem deleža družbenika v letih od 2008 do 2011

Vir: Ministrstvo za pravosodje 2009, 70; 2010, 65; 2011, 376; 2012, 370.

V zadnjo skupino po številu predlaganih sredstev izvršb pa spadajo izvršbe z rubežem stavbne pravice, z rubežem druge denarne terjatve in rubežem drugih premoženjskih oz. materialnih pravic. Teh zadev ni veliko, čeprav je tudi tukaj zabeležena rast pri vseh zadevah v letu 2009. Gre za bolj specifična sredstva izvršb, zato je njihovo število temu primerno.

Slika 8: Gibanje števila predlaganih sredstev izvršbe z rubežem stavbne pravice, z rubežem druge denarne terjatve in z rubežem drugih premoženjskih oz. materialne pravice v letih od 2008 do 2011

Vir: Ministrstvo za pravosodje 2009, 70; 2010, 65; 2011, 376; 2012, 370.

4.2 Izvršilni postopki pred Okrajnim sodiščem v Škofji Loki

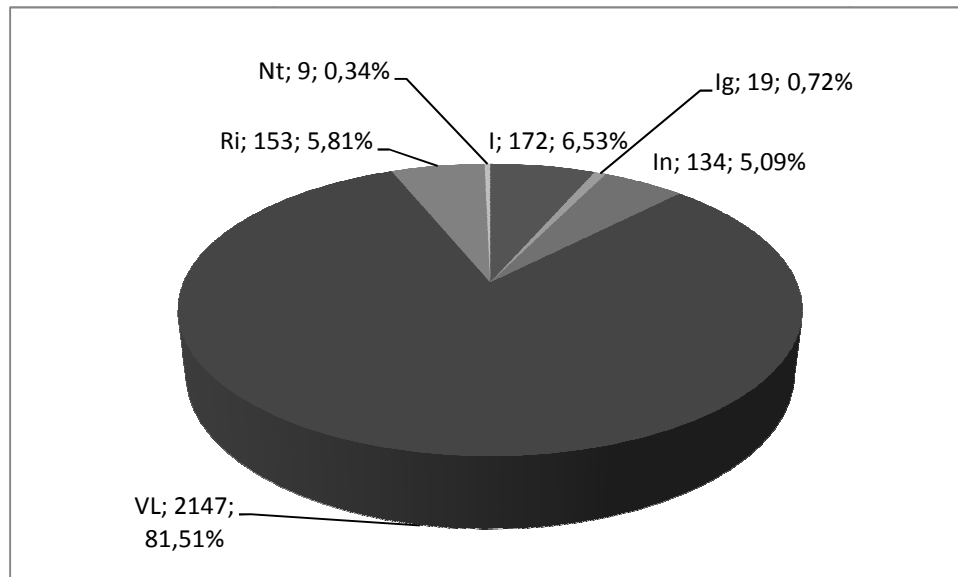
4.2.1 Splošno

Okrajno sodišče v Škofji Loki je eno izmed 44 okrajnih sodišč v Republiki Sloveniji. Pod sodni okraj Škofja Loka spadajo naslednje občine: Žiri, Gorenja vas – Poljane, Železniki in Škofja Loka.

Pred Okrajnim sodiščem v Škofji Loki se vodijo in rešujejo zemljiškoknjižne, prekrškovne, pravdne, nepravdne, kazenske, zapuščinske in izvršilne zadeve ter zadeve zavarovanja. Izvršilne zadeve se delijo na več različnih vpisnikov:

- vpisnik »I«: obsega izvršilne zadeve na podlagi verodostojne listine, ki so bile vložene do vključno 31. decembra 2007, in izvršilne zadeve na podlagi izvršilnega naslova, v katerih je dolžnik fizična oseba;
- vpisnik »Ig«: obsega izvršilne zadeve na podlagi verodostojne listine, ki so bile vložene do vključno 31. decembra 2007, in izvršilne zadeve na podlagi izvršilnega naslova, v katerih je dolžnik pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik;
- vpisnik »In«: obsega izvršilne zadeve, v katerih je predlagana izvršba na nepremičnino;

- vpisnik »VL«: obsega vse izvršilne zadeve na podlagi verodostojne listine, vložene od vključno 1. januarja 2008 dalje;
- vpisnik »Ri«: obsega vse razne izvršilne zadeve;
- vpisnik »Nt«: obsega izvršilne zadeve katerih podlaga je izvršilni naslov in gre za nedenarno terjatev.

Slika 9: Prejete izvršilne zadeve v letu 2011 na Okrajnem sodišču v Škofji Loki

Vir: Ministrstvo za pravosodje 2012, 305.

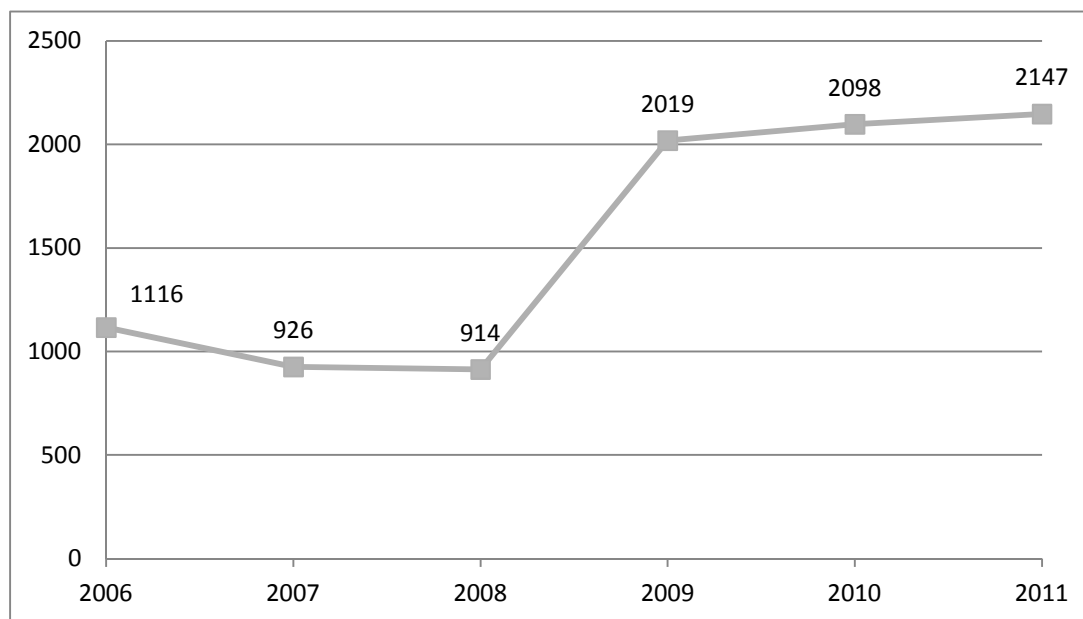
Slika 9 prikazuje prejete izvršilne zadeve v letu 2011 na Okrajnem sodišču v Škofji Loki po izvršilnih vpisnikih. Iz grafa lahko razberemo, da je bilo največ prejetih zadev na izvršilnem vpisniku VL, in sicer 2.147, kar predstavlja kar 81,51 % vseh prejetih izvršilnih zadev v letu 2011.

4.2.2 Analiza stanja izvršilnih zadev pred Okrajnim sodiščem v Škofji Loki

Analizo stanja izvršilnih zadev smo prav tako opravili s pomočjo sodne statistike Ministrstva za pravosodje. Tudi pri tej analizi mo vzeli podatke še za leti 2006 in 2007, da bomo lažje ugotovili vpliv novele ZIZ-E na gibanje izvršilnih zadev.

Graf na sliki 10 prikazuje gibanje novo pripadlih izvršilnih zadev na podlagi verodostojne listine od leta 2006 do leta 2011. Kot lahko razberemo iz grafa, se pripad novih zadev na podlagi verodostojne listine do leta 2008 celo niža. Pripad novih zadev VL pa se v letu 2009 drastično poveča, in sicer kar za 120 %. Razlog za povečanje pripada novih zadev pa je, kot smo že zgoraj navedli, najverjetneje v tem, da nas je leta 2008 prizadela gospodarska kriza, ki je pripeljala do zaprtja številnih podjetij in s tem je tudi veliko ljudi ostalo brez zaposlitve in posledično tudi brez dohodka. Od leta 2009 pa lahko vidimo, da se stanje stabilizira. Pripad

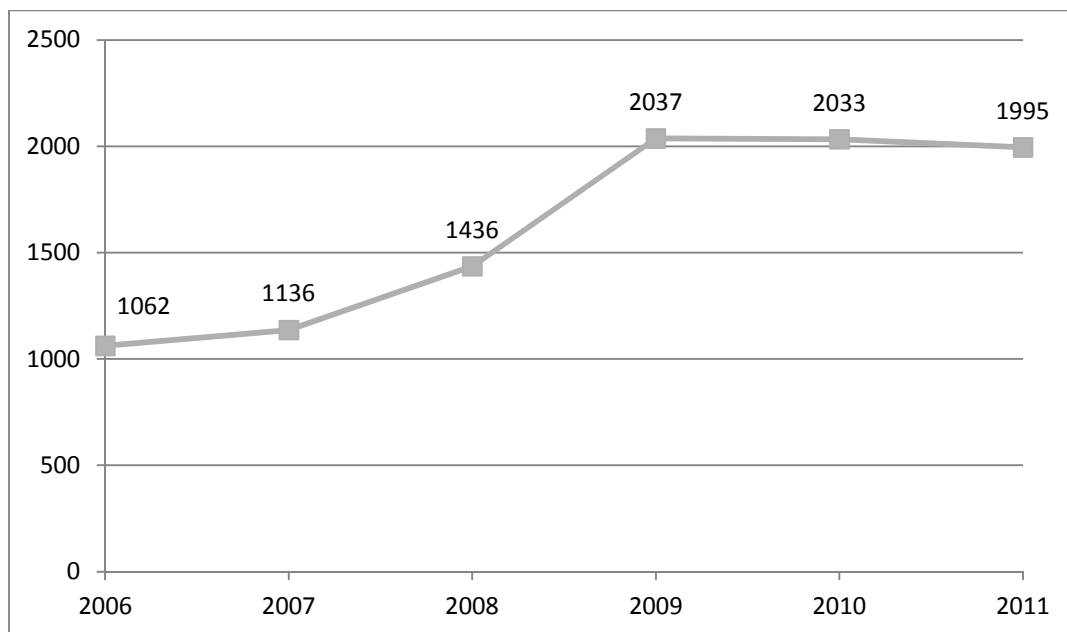
novih zadev se sicer poveča tudi v letih 2010 in 2011, vendar zgolj za 2 do 4 % letno in znaša še vedno čez 2000 novih zadev na leto.

Slika 10: Gibanje prejetih zadev VL od leta 2006 do leta 2011 na Okrajnem sodišču v Škofji Loki

Vir: Ministrstvo za pravosodje 2007, 109; 2008, 118–119; 2009, 130; 2010, 128; 2011, 304; 2012, 305.

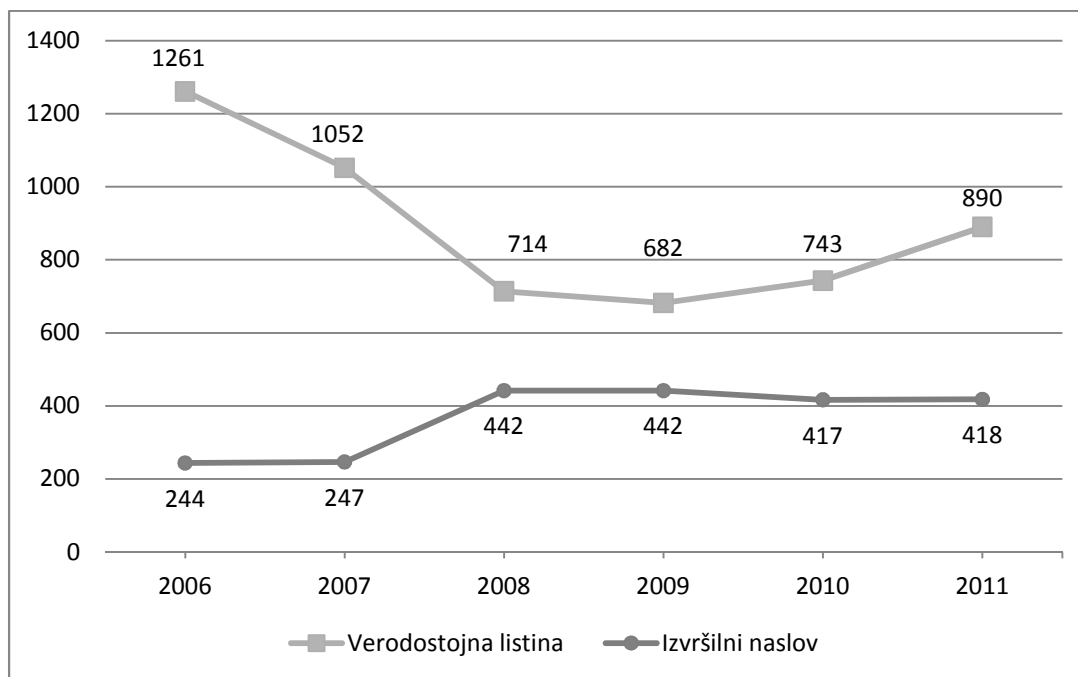
Slika 11 prikazuje gibanje števila rešenih zadev VL od leta 2006 do 2011 na Okrajnem sodišču v Škofji Loki. V letu 2008 se število rešenih zadev VL v primerjavi z letom 2007 poveča za 26 %. Od leta 2007 do leta 2009 pa lahko zabeležimo 79 % povečanje števila rešenih zadev VL. Ključni razlog za povečanje porasta števila rešenih zadev je predvsem v uvedbi oddelka CoVL, ki je s svojim delom pričel 1. januarja 2008. Zaradi uvedbe oddelka CoVL in novega načina vlaganja izvršb so se posamezna okrajna sodišča razbremenila. Novih zadev VL ni treba več vpisovati v vpisnik, prav tako pa nista potrebni izdaja sklepa o izvršbi in ugotovitev njegove pravnomočnosti in izvršljivosti, saj to storijo že na oddelku CoVL. To je pripeljalo tudi do razbremenitve sodniških pomočnikov, ki jim več ni treba izdajati sklepov o izvršbi na podlagi verodostojne listine, kar se odraža pri številu rešenih zadev. Tudi pri številu rešenih zadev lahko vidimo, da se stanje po letu 2009 stabilizira. Število rešenih zadev se sicer začne nižati, vendar je ta delež zanemarljiv, saj lahko vidimo, da na sodišču v povprečju še vedno rešijo 2000 zadev VL, kar je še vedno 76 % več kot leta 2007, pred uvedbo oddelka CoVL in novega načina vlaganja izvršb.

Slika 11: Gibanje rešenih zadev VL od leta 2006 do leta 2011 na Okrajnem sodišču v Škofji Loki

Vir: Ministrstvo za pravosodje 2007, 110; 2008, 118–119; 2009, 130; 2010, 128; 2011, 304; 2012, 305.

Trend padanja pa se pojavi pri nerešenih izvršilni zadevah, kot je razvidno iz slike 12.

Slika 12: Gibanje nerešenih izvršilnih zadev od leta 2006 do leta 2011 na Okrajnem sodišču v Škofji Loki

Vir: Ministrstvo za pravosodje 2007, 110; 2008, 118–119; 2009, 130; 2010, 128; 2011, 304; 2012, 305.

Iz slike 12 lahko razberemo, da se število nerešenih zadev na podlagi verodostojne listine od leta 2006 pa vse do leta 2009 zniža skoraj za polovico, tako da imamo konec leta 2009 le še 682 nerešenih izvršilnih zadev na podlagi verodostojne listine. V letih 2010 in 2011 pa beležimo rahlo porast nerešenih izvršilnih zadev na podlagi verodostojne listine, predvsem zaradi toliko večjega pripada novih izvršilnih zadev na podlagi verodostojne listine. Pri izvršilnih zadevah na podlagi izvršilnega naslova pa že konec leta 2008 beležimo 78 % porast nerešenih zadev. Ne glede na to dejstvo pa Okrajno sodišče v Škofji Loki zniža število nerešenih izvršilnih zadev do konec leta 2008 s 1505 zadev na 1156 zadev. Konec leta 2011 znaša skupno število nerešenih izvršilnih zadev še 1308, kar je še vedno nižje kot leta 2006. Upoštevati pa moramo tudi dejstvo, da se je samo pripad izvršilnih zadev na podlagi verodostojne listine od leta 2006 do leta 2011 povečal skoraj za polovico (s 1116 novih zadev letno na 2147 novih zadev letno).

Iz opravljene analize stanja izvršilnih zadev na obravnavanem sodišču lahko ugotovimo, da novela ZIZ-E pozitivno vpliva na rezultate. Ne glede na to, da se je pripad novih zadev na sodišču od leta 2008 na 2009 povečal za 79 %, je sodišču uspelo povečati tudi število rešenih izvršilnih zadev, in sicer za 76 %. Prav tako pa navedena novela pozitivno vpliva tudi na gibanje nerešenih izvršilnih zadev, saj začne njihovo število po letu 2008 upadati. Drugih dejavnikov, razen novele ZIZ-E, ki bi lahko vplivali na zmanjšanje števila nerešenih izvršilnih zadev v letu 2008 ni bilo. Iz tega lahko sklepamo, da je zmanjšanje števila nerešenih izvršilnih zadev učinek novele ZIZ-E in ni posledica večjega števila sodnikov in sodniških pomočnikov.

5 SKLEP

Plačilna nedisciplina je danes precej velika težava, s katero se srečuje vse več podjetij in posameznikov. Upniki morajo zato vse več svojih terjatev prisilno izterjati od dolžnikov v sodnem nepravdnem postopku – izvršilnem postopku.

Zaradi vse večjega števila novih izvršb in posledično večje obremenitve slovenskih sodišč so v zadnjih dvajsetih letih nerešene zadeve naraščale, s tem pa tudi sodni zaostanki. Spremembe na tem področju, do katerih je prišlo leta 2008 z ustanovitvijo CoVL, informatizacijo in avtomatizacijo izvršilnega postopka, so bile zato s tega vidika nujne.

Prednosti uvedbe CoVL se kažejo predvsem v razbremenitvi slovenskih sodišč, saj sodišča izvršilno zadevo na podlagi verodostojne listine prejmejo šele po izdaji sklepa o izvršbi in ugotovitvi njegove pravnomočnosti in izvršljivosti. Posledica tega je, da se sodniki in sodniški pomočniki po letu 2008 lahko bolj posvečajo reševanju drugih zadev, saj jim ni več treba izdajati sklepov o izvršbi na podlagi verodostojne listine. Prav to je bistveno prispevalo k povečanju števila rešenih zadev in s tem k zmanjšanju števila nerešenih zadev.

Prednost uvedbe CoVL je tudi v tem, da so se postopki poenostavili in pospešili, uvedli so se predpisani obrazci za vložitev predloga za izvršbo na podlagi verodostojne listine, prav tako pa se je upnikom omogočilo elektronsko vlaganje predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine.

Pred uvedbo CoVL so upniki morali izvršilne predloge na podlagi verodostojne listine vlagati na krajevno pristojna sodišča po splošnih pravilih o krajevni pristojnosti. Od 1. januarja 2008 pa je za odločanje o predlogih za izvršbo na podlagi verodostojne listine izključno krajevno pristojno Okrajno sodišče v Ljubljani, kar pomeni, da upniki vse predloge za izvršbo vlagajo na Okrajno sodišče v Ljubljani in jim ni treba več paziti, na katero sodišče bodo vložili predlog za izvršbo zoper posameznega dolžnika.

Kljub vsem naštetim prednostim pa imata informatizacija in avtomatizacija izvršilnega postopka z uvedbo COVL tudi nekatere slabosti. Upniku namreč vse do dolžnikovega ugovora zoper sklep o izvršbi ni treba predložiti verodostojne listine v fizični obliki, kar lahko ta tudi zlorabi. Dolžnik je sicer v sklepu o izvršbi opozorjen na to, da je sklep izdan le na osnovi podatkov, ki jih je posredoval upnik v predlogu za izvršbo, in da sodišče ni preverilo resničnosti njihove vsebine. Vendar mora dolžnik v primeru takšne zlorabe vložiti kar precej truda in časa v to, da dokaže neobstoj terjatve. Napisati mora ustrezen ugovor zoper sklep o izvršbi in zanj plačati sodno takso, ki znaša 40,00 EUR.

Prednosti, ki jih prinaša nova ureditev izvršilnega postopka z uvedbo COVL, smo v nalogi preverili tudi z analizo stanja izvršilnih postopkov pred Okrajnim sodiščem v Škofji loki. Iz opravljene analize lahko ugotovimo, da se je število rešenih zadev na Okrajnem sodišču v

Škofji Loki med letoma 2007 na 2009 kljub povečanemu pripadu novih izvršilnih zadev na podlagi verodostojne listine po letu 2008 povečalo kar za 79 %. Obenem ugotavljamo, da se je število nerešenih izvršilnih zadev na podlagi verodostojne listine od leta 2006 do leta 2009 zmanjšalo skoraj za polovico. Ti rezultati še dodatno potrjujejo uspešnost, hitrost in učinkovitost uvedbe CoVL.

V nalogi opravljene analize tudi kažejo, da upniki za poplačilo svojih terjatev največkrat predlagajo izvršbo z rubežem denarnih sredstev pri organizaciji za plačilni promet. Za to sredstvo izvršbe se najverjetneje odločijo zato, ker z njim nimajo dodatnih izvršilnih stroškov. Rubež denarnih sredstev poleg tega največkrat zadošča za poplačilo terjatev.

LITERATURA IN VIRI

LITERATURA

- Debogovič, Jožica. 2008. *Izvršba na nepremičnine*. Diplomsko delo, Ekonomska šola Novo mesto, višja strokovna šola.
- Horvat, Martina in Nina Guzej. 2010. *Izvršba z verodostojno listino v teoriji in praksi: s konkretnimi vzorci in nasveti upniku*. Maribor: De Vesta.
- Savkovič, Jana. 2008. Poslovanje CoVL-a. Seminar za izvršilne referente, Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Ljubljana, 15. 4. 2008.
- Sodne takse, odvetniška tarifa, notarska tarifa*. 2008. Ljubljana: Uradni list RS.
- Volk, Dida. 2003. *Izterjava denarnih terjatev: s sodno prakso in predpisi*. Ljubljana: GV Izobraževanje.
- Volk, Dida. 2004. *Upniki v sodnih postopkih*. Ljubljana: Aletheia.
- Volk, Dida. 2009. *Izvršba – izterjava denarnih terjatev: ZIZ (neuradno prečiščeno besedilo) z navzkrižnim navajanjem zakonodaje in podzakonski predpisi*. Ljubljana: Planet GV.

DRUGI VIRI

- AJPES. 2013. *Poslovni subjekti z dospelimi neporavnanimi obveznostmi, za leta 2003–2012*. [Http://www.ajpes.si/doc/Statistike/Placilni_promet/Nep_obv/Arhiv/Poslovni_subjekti_z_dospelimi_neporavnanimi_obveznostmi%20-%202003-2012.xls](http://www.ajpes.si/doc/Statistike/Placilni_promet/Nep_obv/Arhiv/Poslovni_subjekti_z_dospelimi_neporavnanimi_obveznostmi%20-%202003-2012.xls) (21. 1. 2013).
- Ministrstvo za pravosodje. 2007. *Sodna statistika 2006*. Ljubljana: Ministrstvo za pravosodje.
- Ministrstvo za pravosodje. 2008. *Sodna statistika 2007*. Ljubljana: Ministrstvo za pravosodje.
- Ministrstvo za pravosodje. 2009. *Sodna statistika 2008*. Ljubljana: Ministrstvo za pravosodje.
- Ministrstvo za pravosodje. 2010. *Sodna statistika 2009*. Ljubljana: Ministrstvo za pravosodje.
- Ministrstvo za pravosodje. 2011. *Sodna statistika 2010*. Ljubljana: Ministrstvo za pravosodje.
- Ministrstvo za pravosodje. 2012. *Sodna statistika 2011*. Ljubljana: Ministrstvo za pravosodje.
- Okrajno sodišče v Ljubljani. 2012. *Selitev COVL v nove prostore*. [Http://www.sodisce.si/okraj/objave/2012022914325603/](http://www.sodisce.si/okraj/objave/2012022914325603/) (10. 1. 2013).
- Vrhovno sodišče Republike Slovenije. 2007. *Letno poročilo 2006*. Ljubljana: Vrhovno sodišče Republike Slovenije.
- Vrhovno sodišče Republike Slovenije. 2008. *Letno poročilo 2007*. Ljubljana: Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

PRAVNI VIRI

- Pravilnik o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka. *Uradni list RS*, št. 121/07, 71/2010, 35/2011 in 104/2011.
- Pravilnik o tarifi za plačilo dela izvršiteljev in o povračilu stroškov v zvezi z njihovim delom. *Uradni list RS*, št. 18/2003.
- Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ). *Uradni list RS*, št. 51/1998, 75/2002 – ZIZ-A, 16/2004 – ZIZ-B, 17/2006 – ZIZ-C, 69/2006 – ZIZ-D, 115/2006 – ZIZ-E, 93/2007 – ZIZ-F, 28/2009 – ZIZ-G, 51/2010 – ZIZ-H, 26/2011 – ZIZ-I.

Zakon o pravdnem postopku (ZPP). *Uradni list RS*, št. 26/1999, 96/2002, 2/2004, 52/2007 in 45/2008.

Zakon o sodiščih (ZS). *Uradni list RS*, št. 19/1994, 45/1995, 38/1999, 28/2000, 73/2004, 23/2005, 72/2005, 100/2005, 127/2006, 27/2007, 67/2007, 94/2007, 45/2008, 96/2009 in 33/2011.

Zakon o sodnih taksah (ZST). *Uradni list RS*, št. 48/1990, 38/1996, 20/1998, 99/2002, 37/2008 – ZST-1 in 97/2010 – ZST-1A.